

Informatie en inspiratie
Draaiboeken maatschappelijke stage
op een agrarisch bedrijf

voor agrarische ondernemers en LTO-organisaties

(versie 1.0 - oktober 2012)

Draaiboeken Maatschappelijke Stage

Draaiboeken Maatschappelijke Stage	1
I PRIMAIR	
Als kok de boer op – creatie & informatie	3
Boer zoekt quizmaster en filmmaker - creatie & informatie	4
Kennismaking met de agrarische sector - creatie & informatie	5
Inzichtelijk maken agrarische productketen – informatie	6
Klas in de kas – actie	7
Maak een kunstkoe - creatie en informatie	8
The movie - creatie & informatie	9
Verteltas Koekeloere - creatie en informatie	10
Zeg het met bloemen - creatie & informatie	11
Paaseieren voor ouderen – actie & informatie	12
Inzicht geven in het biologisch bedrijf - creatie & informatie	13
Biologische appelopdracht – actie	14
Get the picture - creatie & informatie	15
Informereren over fruitpark of andere sectorale parken – informatie	16
Meehelpen op de boerderij, met nevenactiviteiten – actie	17
Thema het schaap - actie & informatie	18
Organiseer een open dag of evenement – actie	19
Organiseren biologische lunch - actie & creatie	20
De boer helpen op het bedrijf en kennismaken met agrarisch natuurbeheer – actie	21
Ervaring opdoen op een ijsboerderij – actie	22
II MULTIFUNCTIONEEL	
Hulp bij de organisatie van een open dag op een zelfplukboerderij – actie	23
Sport- en spelactiviteiten op de boerderij - creatie & informatie	24
Animal friends – actie	25
The movie - creatie & informatie	(zie I – Primair: 9)
Get the picture - creatie & informatie	(zie I – Primair: 15)
Meehelpen op de boerderij, met nevenactiviteiten - actie	(zie I – Primair: 17)
Opdrachten bij educatieboerderijen - actie & informatie	26
Helpen met het uitvoeren van werkzaamheden op de zorgboerderij - actie & informatie	27
De boer helpen en kennismaken met agrarisch natuurbeheer – actie	(zie I – Primair: 21)
III EVENEMENT	
Hosting op evenement / beurs – actie	28
MaS op de BioVak (of ander evenement) – actie & creatie & informatie	29
Hapjes aanbieden tijdens evenement / beurs - actie	31
“It’s alive” campagne tijdens evenement / beurs - actie & informatie	32
Lievellingseten inventariseren op een evenement / beurs – actie	33
Vraagbaak zijn op evenement / beurs – actie	34
De boer in beeld – creatie	35
Chocolademelk voor het goede doel – actie	36
Grijs ontmoet Groen onderwijs - actie & informatie	37
Onderhouden terrein evenement – actie	38
Organisatie kinderprogramma evenement – actie	39
Informatiebordjes maken - creatie & informatie	40
Organiseer een open dag of evenement – actie	(zie I – Primair: 19)

Hulp bij organisatie van een streekmarkt – actie	41
Verschillende opdrachten op een evenement, zoals	
NK Vee Beoordelen – actie & creatie & informatie	42
Rondleiden en informeren – informatie	44
Activiteiten op een streekmarkt - actie & informatie	45
Mensen met zorgvraag rondleiden op streekmarkt – actie	47
Kennismaking met de agrarische sector - creatie & informatie	(zie I – Primair: 5)
Maak een kunstkoe - creatie & informatie	(zie I – Primair: 8)
Sport- en spelactiviteiten op de boerderij - creatie & informatie	(zie II – Multifunctioneel: 24)

LTO-ORGANISATIE, LTO-AFDELING OF PROJECTORGANISATIE

Promotiefilmpjes over de agrarische sector met aansluitend debat over de noodzaak en toekomst van de agrarische sector - creatie en informatie	49
Ondersteuning bij project schoolfruit – actie	50
Polderrock in Mastebroekerpolder – actie & creatie & informatie	51
Hulp bij uitzetten van fietsroutes of andere activiteiten van afdelingen voor consumenten – actie	53
Organiseer een kinderactiviteit – actie	54
Het maken of bijhouden van de website van een lokale LTO-afdeling – creatie	55
Artikel schrijven t.b.v. website agrarische organisatie en/of ledenblad/nieuwsbrief – creatie & informatie	57
Hulp bij de organisatie van een oogstdankfeest, gezinsdag of andere ledenactiviteit – actie	58
Organiseer een open dag of evenement – actie	(zie I – Primair: 19)
Provinciale dag LTO-organisatie – actie en creatie	60

TER INSPIRATIE

Voorbeeld activiteiten ter inspiratie	61

Als kok de boer op – *creatie en informatie*

Omschrijving stage

Vier leerlingen gaan aan de slag met het bereiden van een maaltijd voor bezoekers van een inloophuis/eetgelegenheid dat voor en/of door een sociale groep is. (Deze instructie is opgesteld voor leerlingen van het Raayland college die bij Kookstudio De Reden gingen koken.)

Hoe gaat dit in z'n werk:

1. Vier leerlingen kiezen voor deze stage.
2. Drie bedrijven moeten hun medewerking verlenen: bv akkerbouwer (aardappelen), pluimveehouder (eieren) en een glastuinder (groenten). Dit stemmen we af op het seizoen.
3. Er zijn vaste contacten met de school en met deze contactpersoon bespreken de leerlingen wanneer ze kunnen komen koken.
4. Vervolgens wordt de afspraak met de drie bedrijven gemaakt. Verspreid over meerdere dagen worden deze drie bedrijven bezocht. Doel van dit bezoek is dat de leerlingen uitleg krijgen wat er op het bedrijf gebeurt en hoe de producten geproduceerd worden. Daarnaast worden er wat beelden (foto of camera) gemaakt die de leerlingen tijdens de maaltijd kunnen laten zien. Het bezoek per bedrijf duurt ongeveer een halve dag. Het uitvoeren van deze bezoeken kan na schooltijd of op zaterdag en moet plaatsvinden kort voordat er gekookt wordt. Op het eind van het bezoek krijgen de leerlingen producten mee om te gebruiken voor hun maaltijd.
5. Volgende stap is het bereiden van de maaltijd samen met de kok van het restaurant. Vooraf is er al afstemming geweest over welke producten de leerlingen meenemen en wordt er een recept uitgezocht. Naast het samen koken wordt er samen gegeten en krijgen de bezoekers van het restaurant de beelden te zien van de bedrijven waar de producten vandaan komen.

Tijdsbesteding

- Voorbereiding en opdrachten maken die erbij horen (korte verdieping in de sectoren waar de bedrijfsbezoeken plaatsvinden): 8 uur
- 3 bedrijfsbezoeken: 18 uur
- Zoeken van recept in combinatie met de producten: 4 uur
- Koken en gezamenlijk eten: 10 uur

Totale omvang: 40 uur

Periode

Gezien de beschikbaarheid van producten gaat de voorkeur uit naar april t/m juni.

Begeleiding

Begeleiding op de boerderij gebeurt door de ondernemers.

Zoeken van recept doen de leerlingen zelf is samenspraak met de kok.

Begeleiden van het koken en gezamenlijk eten gebeurt door de kok.

Aandachtspunt

Kijken of het restaurant (een gedeelte) van de kosten voor de producten kan dragen.

[\(terug naar inhoudsopgave\)](#)

Boer zoekt quizmaster en filmmaker – *creatie en informatie*

Omschrijving stage

Groep van vier leerlingen gaat aan de slag met het maken van filmpje en quiz over twee agrarische sectoren, zoals bijvoorbeeld de melkveehouderij en melkveehouder. In principe kan deze stage voor elke sector toegepast worden. Hoe gaat dit in z'n werk:

1. Vier leerlingen kiezen voor deze stage.
2. Het is handig als een LTO-afdeling contactpersoon is en kiest voor geschikte bedrijven, maar individuele bedrijven kunnen dit ook organiseren.
3. Leerlingen hebben contact met de agrarische ondernemers en spreken af wanneer ze op een zaterdag (of andere vrije dag) langs kunnen komen.
4. Als voorbereiding verdiepen de stagiaires zich al in de betreffende sector.
5. Tijdens de dag op de boerderij doen de leerlingen ervaringen op, worden beelden gemaakt van het leven op de boerderij en gaan ze samen met de ondernemer kijken of ze de quiz vragen duidelijk kunnen krijgen. Ook wordt er een leuke filmpje gemaakt om de quiz deelnemers goed te kunnen laten zien hoe een boerderij er uit ziet.
6. Na de dag op de boerderij wordt de quiz verder afgemaakt. Dit kunnen de leerlingen in hun eigen tijd doen.
7. Vervolgens wordt het tweede bedrijf bezocht. Hiervoor wordt dezelfde werkwijze gehanteerd.
8. Met deze quiz gaan de leerlingen naar bijvoorbeeld een naschoolse opvang, de leerlingen of de school of de stagemakelaar zorgen voor dit contact.
9. De agrarische ondernemer krijgt de quiz ook zodat hij deze kan gebruiken als schoolklassen zijn bedrijf bezoeken.

Tijdsbesteding

- voorbereiding (verdiepen in de sectoren, voorbereidingsmateriaal doornemen, eerste opzet quiz maken): 12 uur welke zelf ingevuld kunnen worden door de leerlingen op tijdstippen die hun passen (na school etc.)
- dag op de boerderij: 16 uur
- afmaken van de quiz en de quiz afnemen bij de doelgroep: 12 uur.

Totale omvang: 40 uur.

Periode

Kan het hele jaar door waarbij de boerderijbezoeken goed afgestemd moet worden met de ondernemer.

Begeleiding

Ondernemer zoekt contact met school of vice versa.

[\(terug naar inhoudsopgave\)](#)

Kennismaking met de agrarische sector – *creatie en informatie*

Activiteit

Leerlingen maken kennis met de agrarische sector door minimaal een dag op een boerenerf te verblijven. Zij ervaren het maatschappelijke belang om te weten waar het voedsel vandaan komt. Leerlingen stellen zich via de e-mail voorafgaand aan het bezoek voor aan de ondernemer en ze bereiden een soort interview voor om zo goed de vervolgoopdrachten uit te kunnen voeren.

Aantal bedrijven

De ervaring leert dat een school een bus wil inzetten om leerlingen te begeleiden naar de boerderij, dan zijn er dus meerdere bedrijven nodig. Een LTO-afdeling kan een belangrijke bindende en motiverende factor zijn.

Aantal leerlingen

Maximaal vier leerlingen per bedrijf omdat ze zo optimaal begeleiding kunnen krijgen en het voor een ondernemer makkelijker is.

Aantal uren MaS

Minimaal 6 en maximaal 30, afhankelijk hoeveel dagen de leerling naar het bedrijf gaat en hoeveel uur de leerling op het bedrijf vertoef

Variatie

Leerlingen uit de groene sector begeleiden de leerlingen van de middelbare scholen zodat deze te weten komen hoe een agrarische bedrijf eruit ziet.

Deze meeloop dag kan voor de leerlingen de volgende opdrachten met zich meebrengen:

1. Schrijf een kort verslag (max. ½ A4) over je kennismaking met de agrarische sector
2. Maak één geschikte foto, van jouw leukste ervaring/moment tijdens je maatschappelijke stage en je kennismaking met de agrarische sector. Deze foto zal samen met het korte verslag tentoon gesteld worden op school of bij een presentatie.
3. Producten kunnen bijvoorbeeld geoogst worden bij het agrarische bedrijf, deze producten zijn indien mogelijk te presenteren op school of bij een evenement of wat leerlingen nog meer kunnen bedenken. De beste presentatie kan beloond worden met een echte 'groene' prijs.
4. Maak een presentatie voor een lagere klas op school om de leerlingen te informeren over de agrarische sector en de ervaringen op de boerderij. Eigen beeldmateriaal kan dan gebruikt worden.

[\(terug naar inhoudsopgave\)](#)

Inzichtelijk maken agrarische productketen – informatie

Korte omschrijving

Veel scholieren zijn zich niet bewust van de afkomst van het voedsel dat ze eten. Een maatschappelijke stage kan bijdragen aan inzicht in de voedselketen en welke rol de agrarische producent hierin heeft.

Middels een aantal duidelijke opdrachten brengt de stagiair de voedselketen en daarbij behorende schakels in het productieproces in beeld. De resultaten kunnen op een leuke manier gepresenteerd worden op een A4'tje dat vervolgens als informatiebron kan dienen voor diverse bezoekers aan het bedrijf.

Soort werk / activiteiten

Verzamelen van algemene informatie over de sector (primaire productie) door een dag mee te lopen op het agrarische bedrijf en kijken wat daar gebeurt. Tijdens deze dag ook inzicht krijgen in de verschillende verwerkingsstappen van het product. De verkregen informatie over de verschillende productiestappen verwerken op papier. Terugkoppeling van de informatie naar de agrarische ondernemer (tijdens weer een meeloopdag).

Wellicht leuk om in beeld te brengen welke diverse eindproducten gemaakt kunnen worden van een primair product. Hiervoor zou een bezoek aan een supermarkt o.i.d. kunnen worden gebracht. Aanvullend kan de verkregen informatie verspreid worden naar bijvoorbeeld bezoekers van het bedrijf, basisschoolkinderen etc.

Duur

32 uur

Aanpak en organisatie

Deze opdracht kan individueel of groepsgewijs worden uitgevoerd. Groepsgewijs heeft de voorkeur. Gedacht wordt om twee leerlingen ieder 32 uur in te zetten.

Hoe is de begeleiding op de werkvloer geregeld?

Begeleiding is in handen van agrarische ondernemer(s).

Is er begeleiding vanuit school gewenst?

Nee

Wat leuk is aan deze stage

Jongeren weten vaak niet dat melk uit een koe komt, tomaten aan een plant groeien en suiker wordt gemaakt van suikerbieten. Hoog tijd dus om kennis op te doen van de agrarische sector. Door middel van een stage op een agrarisch bedrijf kunnen leerlingen deze kennis opdoen en deze overbrengen op anderen.

De agrarische ondernemer heeft een beschrijving van de voedselketen die hij/zij kan gebruiken bij PR activiteiten.

[\(terug naar inhoudsopgave\)](#)

Klas in de kas - actie

Verzorg een excursie voor basisschoolleerlingen bij een kwekerij.

Omschrijving

Tijdens deze stage ga je een excursie voorbereiden op een kwekerij voor leerlingen van een basisschool. Je oriënteert je op wat er allemaal gebeurt op het bedrijf. Dit doe je door een dagje mee te lopen met de agrarische ondernemer of de bedrijfsleider. Hierna ga je bepalen wat interessant zou zijn om aan kinderen te laten zien. Vervolgens ga je aan de slag met het maken van een draaiboek. De ondernemer bespreekt het draaiboek met je en geeft extra tips.

Je maakt afspraken met de basisschool en de ondernemer wanneer en hoe laat je de excursie mag verzorgen. Je kunt ook uitnodigingen maken voor de klas. Als je deze opdracht met een groepje gaat uitvoeren, kun je de taken ook verdelen voor en tijdens de excursie. Je kunt ook in kleinere groepjes rondleiden als je met meerdere stagiaires bent. Als je dit leuk vindt, kun je ook een werkblad voor de leerlingen samenstellen.

Niveau

vmbo	havo	vwo
		x, leerjaar 4-5

Omvang stage

Aantal uren in overleg

Aantal stageplaatsen

Maximaal 4 tegelijkertijd

Bijzonderheden

De stage kan op verschillende momenten gedurende het jaar. Ook tijdens de schoolvakanties.

[\(terug naar inhoudsopgave\)](#)

Maak een kunstkoe – creatie en informatie

Maak een koe van hout of kunststof die je met de hand kunt melken en die op het erf kan staan bij open dagen.

Omschrijving

Tijdens deze stage ga je een kunstkoe maken die te gebruiken is bij excursies en open dagen. De koe is bedoeld om volwassenen en kinderen te laten ervaren hoe het met de hand melken te werk gaat. Melken gebeurt tegenwoordig met een melkrobot of melkmachine, maar de boer moet ook nog met de hand kunnen melken.

Je loopt zelf een dag mee op een melkveebedrijf en je leert met de hand melken. Voor het maken van de kunstkoe is natuurlijk een ontwerp nodig, een materialenlijst en een begroting. Dit stem je af met de werkgroep PR of afdeling communicatie van de LTO organisatie. Je zaagt (of laat zagen) de kunstkoe uit hout of kunststof en schildert haar. Je maakt een uier en je maakt een standaard waar op de koe kan staan.

Niveau

vmbo	havo	vwo
x	x	x

Omvang stage

30 uur

Aantal stageplaatsen

2

Bijzonderheden

De boer zorgt voor de materialen. Jij maakt het ontwerp en jij maakt de koe.

[\(terug naar inhoudsopgave\)](#)

The movie – creatie en informatie

Maak een filmpje van een agrarisch bedrijf naar keuze.

Omschrijving

Tijdens deze stage ga je een filmpje maken om de agrarische sector bekendheid te geven bij leeftijdgenoten. Je maakt eerst een keuze voor een bedrijf uit de plantaardige of dierlijke sector. Daarna ga je jezelf oriënteren op wat er allemaal gebeurt op dat bedrijf. Dit doe je door een dagje mee te lopen met de agrarische ondernemer of de bedrijfsleider. Hierna ga je bepalen wat interessant zou zijn om aan anderen te laten zien. Vervolgens ga je aan de slag met het maken van de film. Als de film klaar is, laat je hem zien aan de agrarische ondernemer die heeft meegewerkt aan de film. Daarna laat je de definitieve film op school aan medeleerlingen zien. Misschien mag jouw film ook wel op YouTube en kan de film worden gebruikt als lesmateriaal en bij open dagen.

Niveau

vmbo	havo	vwo
	x	x

Omvang stage

30 uur

De stage kan een paar keer plaatsvinden als meerdere bedrijven in beeld worden gebracht.

Aantal stageplaatsen

Maximaal 4 personen

Bijzonderheden

Leerlingen hebben zelf een filmcamera of kunnen hierover via school beschikken.

[\(terug naar inhoudsopgave\)](#)

Verteltas Koekeloere – creatie en informatie

Stel een verteltas samen over koeien op de boerderij.

Omschrijving

Tijdens deze stage stel je een verteltas over koeien samen. Deze verteltas wordt gebruikt bij het voorlezen aan peuters en kleuters. Je hoeft niet alles zelf te verzinnen. Er is een voorbeeld van een verteltas over de varkenshouderij: de 'varkens-zijn-cool-verteltas'. Je verzamelt zoveel mogelijk beeldmateriaal, knutselbladen, werkbladen en voorleesmateriaal om peuters/kleuters een goed beeld te geven van waar de melk vandaan komt.

Je loopt een dag mee op een melkveebedrijf om je eigen kennis te vergroten. Je kunt dan ook beter afwegen of de materialen die je hebt gevonden of die je gaat zoeken, up-to-dat zijn om te gebruiken in de verteltas.

Bij voldoende beschikbare uren kun je natuurlijk zelf de tas promoten bij scholen/kinderopvang/bibliotheek.

Niveau

vmbo	havo	vwo
x	x	x

Omvang stage

30 uur

Aantal stageplaatsen

Maximaal 4 personen

Bijzonderheden

Je maakt gebruik van boeken die aanwezig zijn in de openbare bibliotheek.

Je maakt gebruik van materiaal dat gratis (bijvoorbeeld via internet) beschikbaar is.

[\(terug naar inhoudsopgave\)](#)

Zeg het met bloemen – creatie en informatie

Maak een filmreportage over een medewerker op een kwekerij.

Omschrijving

Tijdens je stage maak je kennis met een medewerker op een kwekerij voor vaste planten. Je loopt een paar dagen met hem mee. Hij vertelt en laat je zien wat hij zoal de hele dag doet. Je bent minimaal met zijn tweeën. De een kan filmen, de ander kan interviewen. En je kunt dit ook nog eens omdraaien. Je legt alles vast op film en uit dit filmmateriaal monteert je een filmpje. Dit filmpje kan worden gebruikt als voorlichting voor bijvoorbeeld een beroepskeuze.

Niveau

vmbo	havo	vwo
x	x	x

Omvang stage

Minimaal 20 en maximaal 40 uur.

Aantal stageplaatsen

Maximaal 4 personen

Bijzonderheden

n.v.t.

[\(terug naar inhoudsopgave\)](#)

Paaseieren voor ouderen – actie en informatie

Bezorg bewoners van een verzorgingshuis met Pasen een echt paasei uit de omgeving.

Omschrijving

Je loopt een halve dag mee op een kippenbedrijf met eieren en leert hoe je herkent van welk bedrijf een ei komt. Je versiert of verft de eieren voor de bewoners van het verzorgingshuis. Je bezorgt de paaseieren (samen met de boer of boerin) bij het verzorgingshuis (of bejaardenhuis) en deelt ze uit aan de bewoners. Je vertelt de bewoners waar de eieren vandaan komen en waarom je dit doet.

Niveau

vmbo	havo	vwo
x	x	x

Omvang stage

20 uur

Aantal stageplaatsen

Twee tot vier stagiaires

Bijzonderheden

De stage kan worden uitgebreid naar 30 uur als je er een extra activiteit aan koppelt.

[\(terug naar inhoudsopgave\)](#)

Inzichtelijk geven in het biologisch bedrijf– *creatie en informatie*

Korte omschrijving

Veel scholieren weten niet precies wat de kenmerken zijn van biologische landbouw en voeding en welke waarden zij vertegenwoordigen. Een maatschappelijke stage kan bijdragen aan inzicht in de biologische voedselketen en de rol die de biologische boer/tuinder hierin heeft.

Activiteit

Om het eigen inzicht en dat van andere geïnteresseerden te vergroten gaat de maatschappelijke stagiair een folder of flyer maken over een biologische boerenbedrijf in de buurt. Hiertoe worden bedrijven benaderd met de vraag of zij interesse hebben in deze folder.

Leerlingen lopen vervolgens gedurende het traject twee dagen mee om het bedrijf van binnen uit te leren kennen. Gedurende deze dagen en daar omheen verzamelen zij de benodigde informatie voor de folder. De leerlingen schrijven zelf de teksten en verzorgen de lay-out. Voor het drukken van de folder nemen zij contact op met de drukkerij die hen wordt aangeleverd. Een digitale versie van de folder wordt naar de drukkerij en de biologische boer verstuurd.

Wanneer de folders klaar zijn, leveren ze hiervan een aantal af bij de biologisch ondernemer.

Duur

46 uur

Aanpak en organisatie

De leerlingen kunnen een instructie krijgen van Bionext (zie www.bionext.nl) in de vorm van een sheet met korte informatie over biologische landbouw en voeding. De leerlingen vinden potentieel geschikte biologische bedrijven via de database met stageplaatsbieders op dezelfde website. Hierna benaderen zij een biologisch bedrijf dat centraal kan staan voor de folder. Het bedrijf wordt verkend. Vervolgens starten zij met het maken van de folder. De folder wordt digitaal aangeboden aan de drukkerij en de biologisch ondernemer.

Hoe is de begeleiding op de werkvloer geregeld?

De leerlingen worden tijdens de verkenningsdagen begeleid door de biologisch ondernemer. Tijdens het maken van de folder is er begeleiding vanuit de school.

Geschikt voor

HAVO - VWO

Leeftijd leerlingen

15-17

Aantal plaatsen

1-4

[\(terug naar inhoudsopgave\)](#)

Biologische appelopdracht - actie

Een groep leerlingen zet een actie op om in de eigen buurt geld in te zamelen om voor een zorginstelling in diezelfde buurt een aantal appelbomen te adopteren. Dat betekent dat zij eerst informatie vergaren over wat er speciaal is aan de 'biologische appel', een dagje meelopen met de fruitteler en de leukste manier(en) bedenken om geld bijeen te krijgen.

Suggestie: een groot appelpannenkoekenfestijn op het schoolplein, met de plaatselijke pers erbij etc. Van de opbrengst wordt een aantal bomen geadopteerd. In de loop van het jaar zijn er verschillende evenementen rond deze adoptiebomen: het bloesemfeest (voorjaar), de 'Lekker naar de boer!' dagen en de appelplukfeesten (september). Leerlingen van de school kunnen bewoners van de zorginstelling vergezellen bij hun bezoek aan deze feesten en bijvoorbeeld de appels voor hen plukken en dragen.

Voor deze opdracht kun je een flink aantal leerlingen mobiliseren.

[\(terug naar inhoudsopgave\)](#)

Get the picture – creatie en informatie

Maak een fotoreportage van een agrarische sector naar keuze

Omschrijving

Tijdens deze stage ga je foto's maken om de agrarische sector bekendheid te geven bij leeftijdgenoten. Je maakt eerst een keuze voor een bedrijf uit de plantaardige of dierlijke sector. Daarna ga je jezelf oriënteren op wat er allemaal gebeurt op dat bedrijf. dit doe je door een dagje mee te lopen met de boer of tuinder of de bedrijfsleider. Hierna ga je bepalen wat interessant zou zijn om aan de anderen te laten zien. Vervolgens ga je aan de slag met het maken van foto's. Als de fotoreportage klaar is, laat je deze zien aan de boer of tuinder. Ook laat je het eindproduct op school aan medeleerlingen zien. Daarna kunnen jouw foto's misschien ook nog wel worden gebruikt bij open dagen of een tentoonstelling

Niveau

vmbo	havo	vwo
x	x	x

Omvang stage

30 uur

Aantal stageplaatsen

Deze stage kun je alleen doen of met een paar leerlingen samen.

Bijzonderheden

De leerling brengt zelf een fotocamera mee.

[\(terug naar inhoudsopgave\)](#)

Informeren over fruitpark of andere sectorale parken - informatie

Deze maatschappelijke stage heeft plaatsgevonden op het Fruitpark in Ochten, maar kan ook op andere parken plaatsvinden die een bepaalde sector vertegenwoordigen.

Opdracht

Leerlingen leiden mensen met een zorgvraag rond op een (fruit)park. De MaS op het fruitpark was dat leerlingen ouderen uit een verzorgingstehuis hebben rond geleid over het fruitpark. Vooraf hebben een gedeelte van de leerlingen, samen met de eigenaar, informatie verzameld over het park en de fruitteelt. Hiervan maakten de leerlingen een PowerPointpresentatie, die zij tijdens de bezoekenmiddag hebben gepresenteerd voor de ouderen.

Het fruitpark in Ochten is een toeristisch-educatief park met 500 verschillende fruitrassen van appels, peren, pruimen, kersen, abrikozen, nashiperen, vijgen en andere minder bekende fruitsoorten. Het park is 4,5 hectare groot en in juni 2009 geopend. Floor Peters, eigenaar van tuincentrum 'De Batterijen' uit Ochten, is initiatiefnemer van het park. Recreanten, scholieren, voorbijgangers en andere geïnteresseerden kunnen hier terecht met hun vragen over de geschiedenis, het onderhoud en de toepassing van, met name, hoog- en halfstamfruit en de verschillende teelttechnieken. Door de honderden verschillende oude, maar ook nieuwe, fruitrassen te beheren en te promoten, probeert de Stichting Nationaal Fruitpark Ochten een stukje Betuws erfgoed te behouden. Dit doet zij door de verschillende technieken en teeltwijzen te demonstreren op eigen terrein.

Programma

Dag 1: Enkele leerlingen gaan, in overleg met Floor Peters, naar het park om informatie te verzamelen en foto's te maken over het fruitpark en de fruitteelt. Deze informatie verwerken zij tot PowerPointpresentatie. Aantal uur: 4

Dag 2: De leerlingen ontvangen de ouderen van het verzorgingstehuis. Zij leiden ze rond en vertellen over het park en de fruitteelt. Vervolgens is er binnen koffie/thee en een gebakje voor iedereen. Hier wordt ook de presentatie verzorgd door de leerlingen. Aantal uur: 2

[\(terug naar inhoudsopgave\)](#)

Meehelpen op de boerderij, met nevenactiviteiten - actie

Programma

Deze MaS kan op diverse soorten bedrijven en in alle sectoren uitgevoerd worden. De basis is dat de leerlingen kennis maken met de agrarische bedrijfsvoering, de ondernemer vragen stelt. Met de resultaten van het interview en de belevenissen op het bedrijf kan de leerling een presentatie op de eigen school verzorgen en/of een film maken en/of een flyer maken. Er zijn vele variaties mogelijk. De leerlingen maken zo kennis met de landbouw als voedselproducent en landschapsbeheerder.

Vervoer

Vanuit de praktijkervaring zijn diverse variaties mogelijk. Leerlingen zijn met bussen vanuit de stad naar boerderijen gebracht om daar een dag te werken. Of ze zijn met auto's vervoerd of ze gaan gewoon zelf op de fiets.

Aantal leerlingen

Voor de leerling is het leuk om samen met een klasgenoot aan het werk te zijn. Voor de ondernemer blijkt dat met een maximum van vier leerlingen goed te werken is, twee leerlingen per bedrijf lijkt het meest ideaal. Maar dit is ook erg afhankelijk van de ondernemer zelf.

Seizoen

Voorjaar, zomer, herfst i.v.m. landwerk

Extra activiteit

In de afgelopen projectjaren is ervaring opgedaan met de volgende nevenactiviteiten:

- Ervaring opdoen bij een bollenbedrijf en tevens bollen planten bij een verzorgingstehuis of een rotonde.
- Mensen met een zorgvraag rondleiden op het bedrijf
- Meehelpen in de horeca of op de camping

[\(terug naar inhoudsopgave\)](#)

Thema het schaap – actie en informatie

Activiteit

Leerlingen houden zich een werkweek lang bezig met 'schapen'. Zij doen dit bij twee schapenboeren en Staatsbosbeheer. Verder ontvangen zij op de laatste MaS dag een aantal mensen met een zorgvraag, bijvoorbeeld mensen met een verstandelijke beperking.

Maatschappelijke aspect van deze stage

Leerlingen helpen met het onderhouden van het heideveld en ontvangen gasten met een zorgvraag op de schaapskooi.

Seizoengebonden:

Droog weer is natuurlijk het mooist, omdat er veel buitenwerk bij is.

Aantal deelnemende agrarische bedrijven:

Minimaal 2 en Staatsbosbeheer of een bedrijf met een schaapskooi en heideveld.

Aantal leerlingen:

minimaal 15

Aantal uren:

30 uur

Opdracht:

Leerlingen werken op twee verschillende bedrijven mee op het schapenbedrijf. Het is mooi als ze kunnen meemaken hoe hoeven gekapt worden of hoe lammeren geboren worden of dat ze helpen mee met het schapen scheren. Ook kunnen ze naar een winkel gaan om te zien welke producten er van schapen afkomt.

Bij Staatsbosbeheer of een bedrijf met heideveld kunnen leerlingen helpen met het onderhoud van het heideveld. Vaak gebeurt dit bij Staatsbosbeheer door vrijwilligers. Ook kunnen ze mee met de schaapsherder, met de schapen de heide op.

Ook kunnen leerlingen een dagdeel voorbereiden om mensen met een zorgvraag te ontvangen in de schaapskooi. Inkopen doen of bakken en hen rondleiden in de schaapskooi en kennis laten maken met de schapen. Als dit aan het eind van de week wordt gepland weten de leerlingen al veel van schapen af.

[\(terug naar inhoudsopgave\)](#)

Organiseer een open dag of evenement - actie

Organiseer samen met de PR-werkgroep van de LTO-organisatie een open dag.

Omschrijving

Ieder jaar organiseren LTO-afdelingen open dagen bij agrarische bedrijven. Tijdens de stage help je mee met de voorbereidingen en natuurlijk ben je zelf ook bij de open dag. De werkzaamheden kunnen variëren van koffie schenken tot rondleidingen geven en van knutselen tot foto's en/of een film maken. Afhankelijk van wat je zelf wilt en wat er kan, kun je zelf een programmaonderdeel ontwikkelen (bijvoorbeeld de knutselactiviteit). Dat mag, maar hoeft dus niet.

De tijden zijn niet flexibel in te vullen. Je bent aanwezig bij alle vergaderingen van tevoren, op de dag zelf en bij de evaluatie.

Niveau

vmbo	havo	vwo
x	x	x

Omvang stage

20 tot 40 uur. De stageperiode is gekoppeld aan de open dag waaraan je mee werkt.

Aantal stageplaatsen

Maximaal 4 personen

Bijzonderheden

De vergaderingen zijn altijd op een locatie binnen de gemeente x en het bedrijf dat meewerkt aan de open dag ligt ook in gemeente x.

[\(terug naar inhoudsopgave\)](#)

Organiseren biologische lunch – actie en creatie

Korte omschrijving

Om de biologische sector bekend te maken bij een groter publiek gaat een groep maatschappelijk stagiairs een biologische lunch organiseren en verzorgen voor een specifieke doelgroep (verzorgingshuis, basisschool, bedrijf, Leger des Heils, etc.).

Bij de organisatie van de lunch wordt met de biologische bedrijven (boeren, winkels) in de omgeving samengewerkt.

Om eigen kennis en inzicht te vergroten loopt de maatschappelijke stagiair een tweetal dagen mee op een biologisch bedrijf. Tijdens de lunch is de leerling zo in staat om achtergrondinformatie bij diverse producten te geven.

Na afloop van de lunch kan er een verslag/artikel geschreven worden voor bijvoorbeeld de schoolwebsite en lokale media.

Er wordt begonnen met het maken van een plan. Dit wordt een compleet draaiboek en de taken worden binnen de groep verdeeld, zodat iedereen dat kan doen waar hij/zij goed in is. Bij de organisatie van de lunch moet de leerling nadenken over de plaats, datum, tijdstip, kosten, mensen met allergieën, de producten die gebruikt worden en de aankleding van de ruimte.

Wat heeft de leerling nodig?

Pen, papier, camera, fototoestel, laarzen, oude kleren. Wellicht heeft de biologisch ondernemer een overall voor je beschikbaar. Maar ook nette kleren tijdens de lunch.

Duur en tijdstip

34-40 uur, kan het gehele jaar door.

Aanpak en organisatie

De leerlingen kunnen een instructie krijgen van Bionext in de vorm van een sheet met korte informatie over biologische landbouw en voeding en tips voor een geslaagde aanpak van de lunch. De werkzaamheden kunnen verdeeld worden over de leerlingen. HAVO – VWO leerlingen kunnen bijv. de regie in handen hebben en VMBO leerlingen helpen bij de uitvoering van de lunch.

Hoe is de begeleiding op de werkvloer geregeld?

Algemeen bij de organisatie en uitvoering van de lunch: Bionext beschikt over een A4 met informatie en tips (zie onder 'aanpak en organisatie').

Op de bedrijven tijdens het meelopen: de ondernemer.

Is begeleiding vanuit school gewenst?

Ja.

Geschikt voor

Vmbo – havo – vwo Afstemming tussen leerlingen is gewenst.

Leeftijd leerlingen

14-17

Aantal plaatsen

4 – 10 (of meer)

Aantal dagen

5

[\(terug naar inhoudsopgave\)](#)

De boer helpen op het bedrijf en kennismaken met agrarisch natuurbeheer - actie

Opdracht

Leerlingen helpen op een agrarisch bedrijf waar agrarisch natuurbeheer een belangrijke plaats inneemt zoals in de vorm van bloemrijke akkerranden of weidevogelbeheer. Hetgene wat de leerlingen tijdens deze dag leren, presenteren zij voor hun klas. De leerlingen stellen vooraf interviewvragen samen en verzamelen tijdens de MaS informatie, wat gebruikt kan worden voor de presentatie. Deze MaS is in samenwerking met Abiant uitgevoerd.

Omschrijving

Activiteit:	Agrarische sector
Sector:	Melkvee- / akkerbouw- / pluimvee- of varkensbedrijf
Minimumleeftijd:	vanaf 1ste klas middelbare school
Uren minimum:	8
Uren maximum:	16
Opleidingsniveau:	Alle
Aantal plaatsen:	1-4 per bedrijf
Speciale kleding:	comfortabele (oude) kleren, stevige schoenen / laarzen
Dag(en):	1 of 2 dagen bij boer

Standplaats

Melkvee- / akkerbouw- / pluimvee- of varkensbedrijf

Programma

Samenstellen van interview vragen:	aantal uur 1
De boer helpen op zijn/haar bedrijf:	aantal uur 8
De interviewvragen verwerken tot een presentatie:	aantal uur 2
Presentatie voor de klas:	<u>aantal uur 1</u>
Uren totaal:	13

De producten die deze MaS oplevert

Leerlingen krijgen zicht op maatschappelijk belang van landbouwsector. Landbouwbedrijven wordt niet alleen gezien als commerciële bedrijven maar ook als voedselproducent en landschapsbeheerder. Tevens kunnen tijdens de dag bijvoorbeeld de volgende onderwerpen aan de orde komen: voedselproductie en consumenten (koopgedrag / prijsontwikkeling), problematiek van schaarsheid natuurlijke bronnen, wereldvoedselvoorraad e.d..

[\(terug naar inhoudsopgave\)](#)

Ervaring opdoen op een ijsboerderij - actie

Korte omschrijving

Tijdens het bezoek aan de boerderij leren leerlingen hoe ijs geproduceerd wordt van verse producten (bv melk en aardbeien). Ze lopen één of meerdere dagen mee op het bedrijf maken een paar leuke foto's of filmpjes. Daarnaast helpen ze mee in de bediening op het boerderijterras.

Duur, tijdstip en periode

16-32 uur, in overleg met de ondernemer en bij voorkeur in het voorjaar/zomer.

Aanpak en organisatie

De leerlingen krijgen instructie van de ondernemer. Daarna kunnen zij grotendeels zelfstandig aan de slag.

Is begeleiding vanuit school gewenst?

Nee

Wat heeft de leerling nodig?

Oude kleding/overall en laarzen. Wellicht heeft de educatieboer een overall en laarzen voor je beschikbaar. Daarnaast heb je pen en papier nodig.

[\(terug naar inhoudsopgave\)](#)

Hulp bij de organisatie van een open dag op een zelfplukboerderij - actie

Op zelfplukboerderijen worden eigengemaakte producten verkocht in de boerenwinkel, bijvoorbeeld jam, bessensap en wijn. Vaak is er gelegenheid tot het drinken van thee of koffie met blauwe bessenvlaai. Op sommige zelfplukboerderijen worden meerdere themadagen in het jaar georganiseerd, inclusief wandelroute over het bedrijf.

Ook komen in bepaalde regio's van Nederland wilde fruitsoorten voor, zoals bramen in de Friese Wouden. De Friese Wouden kent een coulisselandschap met ca. 2500 km. elzensingels en houtwallen. Deze singels en houtwallen worden beheerd en onderhouden door 850 boeren/grondeigenaren in het gebied die daar in het kader van agrarisch natuurbeheer een vergoeding voor ontvangen. Een belangrijk kenmerk van de singels en houtwallen is de ondergroei. Hierdoor ontstaat een veelzijdige flora en fauna. Een groot gedeelte van de ondergroei kent als basis de bramenstruik.

Om de leerlingen/bewoners in een gebied meer te betrekken bij het landschap, kunnen ze meehelpen met open dagen (voor basisschoolleerlingen of bewoners in het gebied) op zelfplukboerderijen of op boerderijen in landschappen waar wilde fruitsoorten voorkomen. Middelbare scholieren kunnen hand- en spandiensten verrichten met betrekking tot activiteiten voor, tijdens en na de open dag/plukdag. Door de open dag/plukdag (en het maken van flyers etc.) krijgen leerlingen een indruk van het agrarische bedrijf en de landelijke omgeving.

Resultaat

Bewustwording:

Om een goede open dag te kunnen organiseren zullen leerlingen eerst zichzelf het reilen en zeilen op het boerenbedrijf eigen moeten maken.

Kennisoverdracht:

Door uit te gaan van zichzelf (eigen kennisniveau) kunnen de leerlingen zelf uitstekend benoemen welke zaken interessant zijn om te 'communiceren' via de open dag. Bovendien kunnen zij ook zelf het beste benoemen via welke vormen (rondleiding, puzzeltocht, infoborden, Powerpoint etc.) deze informatie aangeboden zou moeten worden.

Activiteiten maatschappelijke stagiair

- Ter voorbereiding documentatie verzamelen en vermenigvuldigen over het fruit dat op de boerderij groeit, incl. bijvoorbeeld recepten.
- Op de boerderij de organisatie van het fietsenstallen, ontvangen en verwijzen naar de plukplaatsen en andere plukinformatie zoals rijpheidsstadia.
- Eventueel op de boerderij een korte rondleiding verzorgen.
- Uitdelen en maken van flyers.
- Enige tijd na afloop kan een presentatie op de middelbare school/basisschool worden gegeven over het de maatschappelijke stage.

Inzet leerlingen voor deze opdracht

Minimaal 2 tot maximaal 4 leerlingen

[\(terug naar inhoudsopgave\)](#)

Sport- en spelactiviteiten op de boerderij - *creatie en informatie*

Maak een presentatie van een sport- en spelboerderij om te gebruiken bij excursies en als promotiemateriaal.

Omschrijving

Tijdens deze stage ga je een presentatie maken van een sport- en spelboerderij. De recreatietak van deze boerderij is nog nieuw. Je kunt er boerengolf spelen, een meerkamp doen, een excursie naar een melkveebedrijf of heel spectaculair de koeiensurvival.

Je loopt mee met de eigenaar en bedenkt wat interessant is om te laten zien in de presentatie. Je gaat filmen en foto's maken en de presentatie in elkaar etten. Als de presentatie klaar is, laat je deze zien aan de eigenaar. Daarna wordt ze op het bedrijf gebruikt.

Niveau

vmbo	havo	vwo
x	x	x

Omvang stage

30 uur

Aantal stageplaatsen

1 of 2 personen

Bijzonderheden

Afspraken maken over de filmcamera en het fototoestel.

[\(terug naar inhoudsopgave\)](#)

Animal friends – actie

Begeleiding van cliënten van een zorgboerderij in hun omgang met dieren.

Omschrijving

Tijdens deze stage probeer je cliënten van een zorgboerderij te begeleiden in hun omgang met dieren. De eerste stapjes tot toenadering worden gezet bij de huisdieren van de zorgboerderij. Als de cliënten er aan toe zijn, volgt een toenadering tot boerderijdieren, zoals de kalfjes en koeien.

Je hebt een intake gesprek met de leiding van de zorgboerderij over wat je wel en zeker niet moet/mag doen in je contact met cliënten. Je loopt een dagje mee en probeert een vertrouwensband op te bouwen met de cliënten. Je gaat de vervolgstappen voorbereiden in overleg met de leiding en je maakt een draaiboekje hiervoor. Ook loop je een dag mee op het melkveebedrijf en overlegt met de ondernemer welke dieren het meest aibaar zijn. Plannen en regelen, overleggen is erg belangrijk bij deze stage. Natuurlijk vind je het zelf ook leuk om met dieren om te gaan.

Niveau

vmbo	havo	vwo
x	x	x

Omvang stage

30 uur

Aantal stageplaatsen

Deze stage kun je alleen doen of met een paar leerlingen samen.

Bijzonderheden

n.v.t.

[\(terug naar inhoudsopgave\)](#)

Opdrachten bij educatieboerderijen – actie en informatie

Activiteiten

Op een educatieboerderij worden, naast de primaire agrarische tak, activiteiten ontplooid op het gebied van boerderij-educatie. Praktische taken die voortkomen uit deze verbredingsactiviteit en die opgepakt kunnen worden door leerlingen in het kader van maatschappelijke stage zijn:

Taken rondom het voorbereiden, uitvoeren en evalueren van de boerderij-excursie

- Het afstemmen van excursie-data en excursieprogramma met scholen
- Het klaarleggen van middelen, materialen voor de uitvoering van de les
- Het begeleiden van praktijkonderdelen ten tijde van de excursie
- Het begeleiden bij een workshopement; bijvoorbeeld kaas maken, boter maken etc.
- Het opruimen van de spullen
- Het verzorgen van wat drinken en een kleine versnapering
- Het terugkoppelen / evalueren van de les met de school

Taken rondom het ontwikkelen van eenvoudige educatieve middelen & materialen ten bate van een boerderij-excursie

- Het ontwikkelen van eenvoudige werkbladen / lesopdrachten
- Het ontwikkelen van een eenvoudige speurtocht / quiz
- Het ontwikkelen van een eenvoudig werkprogramma (vegen, dier- plantverzorging, etc)
- Het inrichten van leuke “educatieve hoekjes” op de educatieboerderij
- Het ontwikkelen van eenvoudige demonstratiemiddelen; bijvoorbeeld om te kunnen “nep-melken”, voersoorten te voelen / ruiken, zaden van planten te kunnen vergelijken etc.

Taken rondom het opdoen van basis kennis en vaardigheden om onderdelen van een excursie te kunnen begeleiden

- Het mede-verzorgen van de dieren en gewassen op het bedrijf; dieren voeren, gewassen planten, melken etc. (veelal dagelijks terugkerende werkzaamheden op de boerderij)
- Het ondersteunen bij werkzaamheden in het kader van agrarisch natuurbeheer; aanleggen van een houtwal, knotten van bomen, nestbeschermers uitzetten etc.

Aantal leerlingen en tijdsbesteding

Om de leerling een ondersteunende taak te laten vervullen in het kader van boerderij-educatie is het belangrijk dat de leerling heeft meegelopen met de boer. Zo geeft het bijwonen van een educatieles zicht op wat een boerderij-excursie inhoudt en wat er op deze boerderij gebeurt (tijdens een rondleiding kom je over het algemeen in aanraking met vrijwel alle hoofdonderdelen van de boerderij). In aansluiting daarop kan de leerling, in afstemming met de educatieboer, zich richten op het oppakken van een of meer van bovengenoemde activiteiten.

Gezien er voor een leerling altijd een stukje voorbereiding vooraf gaat aan het zelf iets kunnen oppakken, is het minimum aantal uur dat een leerling zich koppelt aan een educatieboerderij 16 uur die verdeeld kan worden over meerdere dagdelen (bijvoorbeeld vier dagdelen), in afstemming met de educatieboer. Desondanks gaat de voorkeur er echter naar uit dat de 32 uur door een leerling wordt opgevuld het liefst binnen een maand in de periode van maart tot juli. Verwacht wordt dat een educatieboer maximaal twee á drie leerlingen in het kader van maatschappelijke stage tegelijkertijd op zijn bedrijf kan begeleiden.

Hoe worden de ondernemers, die de stageplaatsen ter beschikking stellen, voorbereid? (wat kunnen ze verwachten, met welke regelgeving krijgen ze te maken etc.)

De ondernemers die leerlingen in het kader van maatschappelijke stage gaan begeleiden zijn allen educatieboeren. Kortom, deze zijn middels (didactische) training en ervaring voldoende ervaren om jongeren vanuit deze leeftijdscategorie te begeleiden.

Qua verzekering en veiligheid wordt ervan uitgegaan dat de stagiaires deels vanuit school verzekerd zijn om stage te kunnen lopen op een praktijkplek. Daarnaast moet in gezamenlijkheid met de andere aanbieders van “stageplaatsen vanuit de agrarische sector” bekeken worden of er nog een aanvullende verzekering benodigd is of dat bepaalde veiligheidsmaatregelen getroffen dienen te worden. ([terug naar inhoudsopgave](#))

Helpen met het uitvoeren van werkzaamheden op de zorgboerderij – actie en informatie

Inleiding

Op deze stage gaan leerlingen drie dagen helpen op drie verschillende bijzondere boerderijen zoals op een zorgboerderij en/of proefboerderij.

Omschrijving MaS

De leerlingen gaan afwisselend op de boerderijen aan de slag. Er is altijd veel en nuttig werk te doen op deze boerderijen, waar de ondernemers zeker de hulp van een paar vrijwilligers bij kunnen gebruiken. Omdat deze stageperiode in de winter is, is er vooral veel te doen in het onderhoud, zoals snoeiwerk aan de bomen of struiken of klussen in de kassen, zoals het schilderen. Maar ook is hulp nodig bij het verzorgen van de koffie, een lunch en een activiteit voor de zorgcliënten die op de boerderij werken.

Minimumleeftijd:	14
Uren minimum:	16 - 24
Uren maximum:	16 - 24
Opleidingsniveau:	vmbo
Aantal plaatsen:	3-4
Vaardigheden:	je bent geïnteresseerd in de agrarische sector en je werkt graag met mensen.
Speciale kleding:	makkelijk zittende kleding, kleding die vies mag worden.
Dagen:	3 op één volgende dagen

Programma maatschappelijk stage

Eerste dag

De leerlingen starten de dag bij de zorgboerderij. Ze maken kennis met de werkbegeleider en ze krijgen een rondleiding over het bedrijf en gaan helpen met voorkomende werkzaamheden/klussen die gedaan moeten worden. Dit zijn klussen als schilderen, helpen in de winkel, opruimklussen. Na de lunch gaan de leerlingen zo mogelijk een film over het bedrijf bekijken. De leerlingen helpen met het bereiden van de lunch.

Tweede dag

De leerlingen starten de dag op de proefboerderij. Ze maken kennis met de begeleider en krijgen een rondleiding over het bedrijf. In de ochtend helpen ze met voorkomende werkzaamheden, zoals schilderklussen en opruim. Na de lunch vertrekken de leerlingen naar een van de zorgboerderijen. Ze worden daar om 13.00 uur verwacht. Samen met de zorgbegeleider/zorgboerin gaan de leerlingen een activiteit doen met de zorgcliënten. Dit kan zijn een klus in de garage of iets maken.

Derde dag

De leerlingen worden verwacht bij een van de zorgboerderijen 08.30 uur. Ze gaan in de keuken de lunch die ze woensdag hebben samengesteld voorbereiden en klaarmaken. De leerlingen gaan samen met de cliënten lunchen en helpen met afruimen en afwassen. Rond 15.00 uur sluiten we gezamenlijk af.

Tijden:

Start 08.30 uur – 15.30 uur

[\(terug naar inhoudsopgave\)](#)

Hosting evenement/beurs – actie

Bezoek aan Floriade of een dergelijk evenement combineren met een MaS voor (een deel van) de leerlingen.

Omschrijving stage

- Eén dag op het evenement
- Met een groep leerlingen of klas
- De helft van de dag is een MaS opdracht
- De andere helft van de dag is een bezoek aan het evenement. (deze tijd zou gekoppeld kunnen worden aan een vak op school, bijvoorbeeld mens en natuur)
- De leerlingen bereiden zich voor met de informatie die zij vinden over het evenement voor een verdieping in de onderwerpen die aan bod komen en als concrete voorbereiding op hun opdracht.

Opdracht:

- De leerlingen staan bij de ingang als host. Ze heten bezoekers een warm welkom en maken een praatje over bijvoorbeeld de verwachtingen van bezoekers van het evenement. Ze kunnen tips geven. Indien beschikbaar kunnen ze ook een hapje aanbieden aan de bezoekers.
- Vooraf: de leerlingen denken na over manieren waarop ze bezoekers het beste kunnen benaderen, welke vragen ze kunnen stellen of tips die ze kunnen geven. Na de middag op het evenement is hun maatschappelijke stage klaar.

[\(terug naar inhoudsopgave\)](#)

MaS op de Biovak – actie, creatie en informatie

Nadere informatie

De enige gespecialiseerde vakbeurs 'Van Boer tot Winkelvloer' in Europa voor duurzame landbouw, natuur, voedselkwaliteit en ondernemers met smaak. Veel ondernemers uit deze branches gebruiken deze beurs voor het onderhouden van contacten of het maken van nieuwe. BioVak 2011 werd door ruim 17.000 bezoekers bezocht. Tijdens deze beurs kunnen leerlingen voor hun Maatschappelijke stage helpen met het begeleiden en organiseren van activiteiten, gastheer of -vrouw zijn, en een foto-/videoreportage maken.

Programma

Bij de volgende activiteiten kunnen de leerlingen ingedeeld worden:

- Een enquête opstellen en na goedkeuring van de organisatie afnemen bij bezoekers. Hierna gegevens verwerken tot een verslag;
- Het opstellen van een quiz voor jongeren met vragen over de verschillende thema's van de Biovak (bijvoorbeeld bodemgezondheid, diergezondheid, streekproducten of energie). Na goedkeuring afnemen van de quiz bij de jongerenstand;
- Het maken van een foto-/videoverslag van Biovak. Hieronder valt het maken van een draaiboek met interviews en de manier van beeldmateriaal verzamelen, het verzamelen van (beeld)materiaal tijdens Biovak en het verwerken van het materiaal tot bijvoorbeeld een film of verslag.
- Het promoten van een groene MaS (MaS in agrarische/groene sector). Samen een activiteit bedenken en na goedkeuring uitvoeren;
- Bij de entree de gastheer of -vrouw van de Biovak helpen met mensen welkom heten en wegwijs maken.

Klus omschrijving

Minimumleeftijd:	15 jaar
Uren minimum:	10
Uren maximum:	19
Opleidingsniveau:	Alle
Aantal plaatsen:	32
Vaardigheden:	Je hebt interesse in de agrarische sector. Je bent sociaal aangelegd.
Speciale kleding:	In overleg. Representatief.
Voorkeur school:	Omgeving Zwolle
Begeleiding:	Organisatie BioVak of de standhouder(s)

Standplaats

Beurs Biovak in de IJsselhallen, Zwolle.

Uitgewerkte activiteiten:

Een enquête afnemen bij bezoekers

Wanneer?	Wat?	Aantal uren?
Voor de BioVak	Opstellen enquête	3
Biovak: 17.30–19.30 + 20.00 - 22.00 u	Enquêteren	5
Dag na BioVak	Verwerken enquête en aanbieden aan organisatie	3
	Uren totaal:	16
	Aantal plaatsen:	10

Het doen van een quiz bij een jongerenstand

Wanneer?	Aantal uren?
Opstellen quiz	3
BioVak dag 1: 14.00 – 22.00 u	8
BioVak dag 2: 13.00 – 21.00 u	8
Uren totaal:	19
Aantal plaatsen:	4

Het maken van een foto-/videoverslag van Biovak

Wanneer?	Wat?	Aantal uren?
Voor de BioVak	Het maken van een draaiboek, opstellen interviews, enz.	2,5
BioVak dag 1 13.00 – 15.00 en van 19.30 – 22.00 u	filmen	4,5
BioVak dag 2 16.00 – 19.00 en van 19.30 – 22.00 u	filmen	5
Na BioVak	Het verwerken van foto/video materiaal	4
	Uren totaal:	16
	Aantal plaatsen:	6

Het promoten van een groene MaS

Wanneer?	Wat?	Aantal uren?
Voor de BioVak	Het bedenken/organiseren van promotieactie	4
BioVak dag 1 17.00 tot 22.00 uur	Uitvoering	5
BioVak dag 2 16.00 tot 21.00 uur	Uitvoering	5
	Uren totaal:	14
	Aantal plaatsen:	6

Gastheer of -vrouw zijn

Wanneer?	Aantal uren?
BioVak dag 1 14.00 – 22.00 u (om 2 uur kwartier pauze)	8
BioVak dag 2 13.00 – 21.00 u (om 2 uur kwartier pauze)	8
Uren totaal:	16
Aantal plaatsen:	6

De producten die deze MaS oplevert

Leerlingen komen op een leuke en leerzame manier in contact met de agrarische sector.

[\(terug naar inhoudsopgave\)](#)

Hapjes aanbieden tijdens evenement/beurs – actie

Bezoek aan Floriade of een ander evenement combineren met een MaS voor (een deel van) de leerlingen.

Omschrijving stage

- Eén dag op het evenement
- Met een groep leerlingen (klas?)
- De helft van de dag is een MaS opdracht
- De andere helft van de dag is een bezoek aan het evenement. (deze tijd zou gekoppeld kunnen worden aan een vak op school, bijvoorbeeld mens en natuur)
- De leerlingen bereiden zich voor met de informatie die zij vinden over het evenement voor een verdieping in de onderwerpen die aan bod komen en als concrete voorbereiding op hun opdracht.

Opdracht:

- De leerlingen helpen op het evenement bij het laten proeven van agrarische producten. De leerlingen bieden de producten op een schaal aan, aan de bezoekers, maken zo mogelijk ook een praatje met hen over het product, het idee van de bezoeker over het product of het paviljoen.
- Vooraf: de leerlingen denken na over de vragen die ze aan bezoekers kunnen stellen aan mensen en de wijze waarop. Daarnaast zoeken ze informatie op over het product zodat ze er iets over kunnen vertellen. Ze kunnen bijvoorbeeld ook tips geven over waarmee het product nog meer heel mooi gecombineerd kan worden.

[\(terug naar inhoudsopgave\)](#)

“It’s alive” campagne tijdens evenement/beurs – actie en informatie

Bezoek aan Floriade of een ander evenement combineren met een MaS voor (een deel van) de leerlingen. De campagne “It’s Alive” staat centraal.

Omschrijving stage

- Één dag op het evenement
- Met een groep leerlingen (klas?)
- De helft van de dag is een MaS opdracht
- De andere helft van de dag is een bezoek aan het evenement. (deze tijd zou gekoppeld kunnen worden aan een vak op school, bijvoorbeeld mens en natuur)
- De leerlingen bereiden zich voor met de informatie die zij vinden over het evenement voor een verdieping in de onderwerpen die aan bod komen en als concrete voorbereiding op hun opdracht.

Opdracht:

Aandacht vragen voor de campagne It’s alive

De ‘verwondering’ vindt helemaal vooraan plaats door interactief informatie te verstrekken aan de bezoekers over de groente- en fruitsector. Achteraan de route is zulke informatie beschikbaar om de bezoekers ‘vertrouwen’ te geven over de sector, bijvoorbeeld door een It’s Alive! opstelling.

Wat doe jij

- De leerlingen worden ingezet om erachter te komen wat deze informatie de bezoekers heeft gebracht. Ze benaderen actief bezoekers en vragen wat ze ervan opsteken, of ze iets gezien hebben wat ze niet wisten, etc. De antwoorden worden genoteerd door de leerlingen. Ze prikken de briefjes op een prikbord dat zeer zichtbaar is uitgesteld. Dit prikbord kunnen de bezoekers bekijken. De prikborden blijven hangen.
- Vooraf: de leerlingen bereiden zich voor door na te denken over hoe ze bezoekers het beste kunnen aanspreken, welke vragen ze kunnen stellen of welke voorbeelden ze kunnen noemen.

Aandachtspunt

Overleg goed met het Productschap Tuinbouw – www.tuinbouw.nl

[\(terug naar inhoudsopgave\)](#)

Lievelingseten inventariseren op een beurs/evenement – actie

Bezoek aan Floriade of een ander evenement combineren met een MaS voor (een deel van) de leerlingen.

Omschrijving stage

- Eén dag op het evenement
- Met een groep leerlingen (klas?)
- De helft van de dag is een MaS opdracht
- De andere helft van de dag is een bezoek aan het evenement. (deze tijd zou gekoppeld kunnen worden aan een vak op school, bijvoorbeeld mens en natuur)
- De leerlingen bereiden zich voor met de informatie die zij vinden over het evenement voor een verdieping in de onderwerpen die aan bod komen en als concrete voorbereiding op hun opdracht.

Opdracht:

- Op het evenement lopen mensen door een tuin waarin verschillende groenten en fruit zijn uitgesteld. Er is ook een picknick tafel waar mensen kunnen zitten.
- Hier vragen de leerlingen aan bezoekers wat hun lievelingsgroente of –fruit is, hoe ze dit het liefst eten en bereiden. Ze maken een polaroid foto van de betreffende persoon en schrijven hierbij hun product en hoe ze dit het liefst eten. Dit prikken ze op een prikbord dat bij de picknickplek staat.

Aandachtspunt:

Afspraken maken wie de camera verzorgt.

[\(terug naar inhoudsopgave\)](#)

Vraagbaak zijn op evenement/beurs – actie

Bezoek aan Floriade of een ander evenement combineren met een MaS voor (een deel van) de leerlingen.

Omschrijving stage

- Eén dag op het evenement
- Met een groep leerlingen (klas?)
- De helft van de dag is een MaS opdracht
- De andere helft van de dag is een bezoek aan het evenement. (deze tijd zou gekoppeld kunnen worden aan een vak op school, bijvoorbeeld mens en natuur)
- De leerlingen bereiden zich voor met de informatie die zij vinden over het evenement voor een verdieping in de onderwerpen die aan bod komen en als concrete voorbereiding op hun opdracht.

Opdracht:

Met wat voor vragen lopen bezoekers rond? Of welke vragen roept de informatie die ze krijgen op? De leerlingen lopen herkenbaar rond als vraagbaak, leerlingen bedenken zelf hoe zij dit het beste kunnen vormgeven. Bezoekers kunnen hen benaderen, maar de leerlingen kunnen ook actief mensen peilen of ze vragen hebben. De leerlingen hoeven het antwoord niet te weten, maar zeggen de bezoekers wel toe dat ze een antwoord gaan zoeken voor ze en dat ze terugkoppeling krijgen (de mensen laten hun e-mailadres achter). De leerlingen zoeken thuis of tijdens het evenement naar het antwoord. Na afloop van de middag mailen de leerlingen het antwoord naar de bezoeker die de vraag had.

[\(terug naar inhoudsopgave\)](#)

De boer in beeld – creatie

Verbeelding

De agrarische sector in Zeeland kent een divers aanbod van diensten en producten. Akkerbouw, fruitteelt, glastuinbouw, veehouderij, minicampings en streekproducten zijn een aantal voorbeelden hiervan. Om een goed beeld te krijgen van het aanbod van de diensten en producten uit de agrarische sector is een (korte) introductie film van de agrarische sector in Zeeland gewenst.

Op 9 en 10 februari 2012 stond de ZLTO op de Agri, Aqua vakbeurs in de Zeelandhallen in Goes. Tijdens deze beurs presenteren we graag de agrarische sector in Zeeland en een introductiefilm kan hier goed aan bijdragen. De ervaringen worden in dit draaiboek gedeeld en kunnen gebruikt worden voor andere evenementen.

Beeldvorming Maatschappelijke stage

- Twee leerlingen maken samen een filmpje van 2/3 minuten waarin in het kort één agrarische sector (bijvoorbeeld fruitteelt) wordt gepresenteerd.
- Het duo doet een bedrijfsbezoek in de gekozen/toegewezen sector om een korte reportage te maken.
- Het duo bespreekt en deelt de verkregen informatie met de projectgroep (de duo's van andere sectoren inclusief begeleidend docent en ZLTO)
- Verkregen informatie bij de boer en bij de ZLTO (en evt internet) wordt verwerkt in een "sector filmpje" met filmbeelden, foto's en tekst van +- 3 minuten.
- De leerlingen laten in de projectgroep de resultaten aan elkaar zien.
- Mogelijk geven de diverse duo's verspreid over de beurs dagen een toelichting bij de film en maatschappelijke stage.

De filmpjes worden gemonteerd tot één film die gedraaid kan worden tijdens de beurs en eventueel bij andere activiteiten.

In beeld Maatschappelijk, educatief, vrijwillig en vooral erg leuk!

- Creativiteit
- Samenwerken
- Interview technieken
- Informatie verzamelen, verwerken en delen. (agrarische sector)
- Monteren
- Presenteren

De beoogde sectoren zijn; Akkerbouw, fruitteelt, glastuinbouw, veehouderij en verbrede landbouw. Uitgaande van een tweetal per sector dan zijn tien scholieren gewenst.

[\(terug naar inhoudsopgave\)](#)

Chocolademelk voor het goede doel – actie

Korte omschrijving

Bij het Glazen Huis warme chocolademelk verkopen voor het goede doel van Serious Request. Dit namens en in samenwerking met melkveehouders.

Meelopen op een melkveebedrijf zodat de leerling kennis krijgt van hoe een melkveebedrijf werkt, hoe je werkt met koeien, wat melk voor een product is etc.

In Eindhoven hebben we een 'kraam' bij het Glazen huis. Vanuit die kraam verkopen we warme chocolademelk. De chocolademelk zit ook in rugzakken (met tapje). We lopen er dus mee rond. Mensen geven een bedrag voor de chocolademelk. Alle inkomsten zijn voor Serious Request. Bij het verkopen van de chocolademelk vertellen we waarom de melkveehouderij voor Nederland belangrijk is.

Vorig jaar hebben we dit gedaan bij het Glazen huis in Groningen en dat was een succes.

De verkoop gebeurt door melkveehouders. Die zijn continue aanwezig. Zij doen dat ook op vrijwillige basis.

Eventueel organiseren van een actie op school die hierop aansluit.

Fotocollage maken of andere verslagvorm van wat zij hebben ervaren.

Aantal stageplaatsen

Nader overeen te komen. We gaan uit van maximaal 25 tot 30 (zes dagen, drie groepen per dag, per dagdeel twee, evt. meer leerlingen).

Aantal uren

We verkopen zes opeenvolgende dagen (19 t/m 24 december), 24 uur per dag warme chocolademelk voor het goede doel. Voor de maatschappelijke stage gaan we uit van een combinatie van:

- meelopen op een melkveebedrijf;
- samen met melkveehouders warme chocolademelk verkopen en vertellen waarom we deze actie doen.

Globaal gaan we uit van een dag meelopen op een melkveebedrijf en een dagdeel chocolademelk verkopen. Dat is 1,5 dag per leerling. Een leerling mag natuurlijk ook meer dagen meehelpen. Verder kunnen we ons voorstellen dat ze er voor school een (beeld)verslag van maken of dat ze ook op school chocolademelk gaan verkopen. Die uren komen er dan bij.

Leerlingen kunnen 's ochtends, 's middags, 's avonds meehelpen. 's Nachts vinden wij geen optie.

Stageperiode:

- meelopen op melkveebedrijf: vanaf 1 december
- verkoop chocolademelk: 19 t/m 24 december

De leerlingen zijn minimaal met z'n tweeën.

[\(terug naar inhoudsopgave\)](#)

Grijs ontmoet groen onderwijs – actie en informatie

Ter inspiratie onderstaand voorbeeld, wellicht zijn dergelijke evenementen ook bij u in de buurt en kunnen leerlingen hier ook assisteren in de vorm van een Maatschappelijke Stage

Omschrijving

Tijdens Breda Hippique zullen leerlingen vanuit het VMBO uitgenodigd worden om deel te nemen aan diverse workshops. Deze workshops worden georganiseerd door leerlingen van het Prinsentuin college, waarbij iedere opleiding een eigen workshop geeft. Dit zullen voornamelijk actieve workshops zijn, denk hierbij aan een workshop 'Koe melken' of 'Conifeer snoeien', waarbij het groene aspect voorop staat. Daarom is ervoor gekozen om alleen het Prinsentuin college hierbij te betrekken, dit ROC richt zich met zijn opleidingen geheel op de groene sector, denk hierbij aan opleidingen als:

- Bloem & Design
- Park, Tuin & Landschap
- Paardenhouderij/paardensport
- Dierverzorger
- Veehouderij
- Natuur, Milieu & Ruimte
- Plantenteelt

De leerlingen vanuit het VMBO zullen in klassen uitgenodigd worden op het evenement. Uiteraard beleven ze het evenement, maar daarnaast nemen ze deel aan diverse workshops. In overleg met de VMBO scholen zal besloten moeten worden of de groene workshop onder de noemer maatschappelijke stage gegeven kunnen worden.

In dit project zullen VMBO leerlingen kennis maken met diverse groene opleidingen. Voor het Prinsentuin college is dit uiteraard het geschikte moment om leerlingen kennis te laten maken met het Prinsentuin college en haar opleidingen. Daarnaast is het voor de LTO organisatie interessant dat deze 'grijze' leerlingen kennis maken met de groene sector.

[\(terug naar inhoudsopgave\)](#)

Onderhouden terrein evenement – actie

Dit project loopt samen met het onderhoudsplan dat leerlingen van de opleiding Tuin, Park & Landschap voor Breda Hippique maken. Bij het onderhoudsplan dat gemaakt wordt voor het Prinsenhoeve terrein zullen leerlingen van het VMBO betrokken worden.

Deze leerlingen zullen hun maatschappelijke stage lopen bij Breda Hippique. De leerlingen die het onderhoudsplan gemaakt hebben zullen een grote groep leerlingen van het VMBO kennis laten maken met het terrein van Breda Hippique. De leerlingen zullen onder leiding van de leerlingen het terrein van Breda Hippique gaan onderhouden.

Qua werkzaamheden kun je denken aan: het herstellen van de bodem rondom hindernissen, het onderhouden van bospaden of het snoeien van struiken. Voor 'grijze' leerlingen is dit uiteraard het geschikte moment om kennis te maken met de groene sector. Dit project betreft allen scholieren die vanuit het VMBO een maatschappelijke stage moeten volgen en zullen dit in de maanden maart en mei (allebei 2 dagen, totaal van 4 dagen) doen bij Breda Hippique.

[\(terug naar inhoudsopgave\)](#)

Organisatie kinderprogramma evenement – actie

Tijdens Kom in de Kas of een ander evenement wordt een divers programma aangeboden aan de bezoekers van de bedrijven. Ook voor kinderen dient een kinderprogramma opgezet te worden. Dit is een leuke klus om met maatschappelijke stagiaires vorm te geven. Op 2 bedrijven (bijvoorbeeld een aardbeienkwekerij en een plantenkwekerij) zal een actief kinderprogramma worden opgezet en daarnaast kan een puzzeltocht gemaakt worden waarvoor de bezoekers op elk bedrijf informatie moeten verzamelen. De maatschappelijke stagiaires bedenken in overleg met de ondernemers een leuke activiteit voor kinderen.

Deze activiteit kan ingezet worden op diverse verschillende evenementen.

[\(terug naar inhoudsopgave\)](#)

Informatiebordjes maken – creatie en informatie

Maak informatiebordjes voor bezoekers aan de open dag tijdens ‘Kom in de Kas’.

Omschrijving

Je loopt een dagje mee op het bedrijf dat tijdens Kom in de Kas een open dag heeft, zodat je weet wat er allemaal op het bedrijf gebeurt. Je maakt tekst voor je informatiebordjes, Het gaat om A4-bordjes die informatie geven over wat bezoekers ter plekke zien of wat daar op een normale werkdag gebeurt. Je zoekt er plaatjes of ander beeldmateriaal bij om de informatie te verduidelijken. Je maakt de informatiebordjes. Op de dag zelf (maart/april) geef je informatie aan de bezoekers. Dit samen met medewerkers van het bedrijf.

Niveau

vmbo	havo	vwo
	x	x

Omvang stage

30 uur

Aantal stageplaatsen

Twee stagiaires

Bijzonderheden

“Kom in de kas” is een jaarlijks terugkerende activiteit. Je bent aanwezig tijdens de open dag.

[\(terug naar inhoudsopgave\)](#)

Hulp bij organisatie van een streekmarkt – actie

De streekmarkt is uitgegroeid tot een plek waar mensen elkaar ontmoeten en waar de stad met het platteland wordt verbonden. De streekmarkt is een themamarkt met streekeigen producten waarop (agrarische) bedrijven, hobbyisten en liefhebbers hun producten aan de man brengen. Op de streekmarkt kun je proeven en enige tekst en uitleg krijgen van de ambachtelijke producent die het zelf heeft gemaakt of geoogst. Ambachtelijke lieden maken hoofdzakelijk deel uit van de verkopers op de streekmarkt. Nederland heeft streekproducten vanuit alle provincies met een eigen streek karakter. Elk jaar is er ook “de week van het platteland” waar jonge enthousiaste boeren, tuinders en ecologische vrijwilligers laten dan zien hoe het is om te werken en leven op het platteland. Ze geven informatie over de agrarische bedrijfsvoering, men kan volop streekproducten proeven en aan de kinderen is ook gedacht.

Door het meehelpen met de organisatie van een streekmarkten voelen leerlingen de betrokkenheid bij landbouw, met behoud van landschap, aandacht voor milieu en producten met een eigen gezicht. Leerlingen krijgen inzicht in de verse en ambachtelijke producten die op het platteland door boeren geproduceerd worden: groente, vlees, boerderij-ijs, kaas, zuivel, brood en banket, granen, bloemen en planten, kruiden, vis, wijn, delicatessen, jams, sappen en mosterd. Vanmorgen lag het nog op het veld, hing het nog in de boom, zwom het nog in het water of vloog het nog en vanmiddag wordt het verkocht op de streekmarkt!

Resultaat

Bewustwording en kennisoverdracht:

Bewustwording en kennis van de cultuurhistorie van een streek (dat zich vertaalt in bepaalde producten) en bewustwording van waar het eten vandaan komt en wat er komt kijken van productie tot verkoop van (streek)producten.

Activiteiten maatschappelijke stagiair

- Doel van de streekmarkt is de afzet van streekproducten te vergroten. Daarvoor is het van belang dat de streekmarkt onder de aandacht wordt gebracht van een groot publiek. Om deze reden is de promotie van de streekmarkt belangrijk. Leerlingen kunnen helpen om flyers te maken van de streekmarkt en deze uitdelen in de omgeving.
- Leerlingen kunnen folders maken met daarin een overzicht van de verschillende bereidingsmogelijkheden (recepten) van producten en voorlichting over de producten en bedrijven van deelnemers aan de streekmarkt.
- Meehelpen met opbouwen en afbouwen stand.
- Meehelpen met verkopen producten tijdens markt (wegen, prijs vaststellen, schoonmaken, sorteren, klanten helpen).
- Uitdelen hapjes/drankjes tijdens streekmarkt.

Inzet leerlingen voor deze opdracht

Per streekmarkt die georganiseerd wordt kunnen circa 5 stagiaires worden ingezet.

Inschatting aantal uren stage dat er ongeveer voor nodig is: 5 stagiaires – 150 uur.

[\(terug naar inhoudsopgave\)](#)

Verschillende opdrachten op een evenement zoals NK Vee Beoordelen – actie, creatie en informatie

Wat is het NK Veebeoordelen: Het Nationaal Kampioenschap Vee Beoordelen is een wedstrijd waar agrarische jongeren koeien beoordelen op hun uiterlijk, het exterieur. In de ochtend nemen 64 deelnemers (de beste van Nederland) mee aan de wedstrijd. Zij beoordelen dan twee keer een groep van vijf koeien. Ze kijken dan naar de bouw van de koe, het uier en de uitstraling. Aan verschillende onderdelen geven de deelnemers punten aan de koeien. Daarnaast is er ook een jury die punten geeft. Diegenen die het minst verschillen in het puntentotaal met de jury mogen naar de middagronde. Dit zullen zo'n 10-20 deelnemers zijn. In de middagronde mogen de jongeren één voor één door de microfoon aan de jury vertellen wat zij van de vijf koeien van de middag vinden. Uiteindelijk beslist de jury wie de beste beoordelaar van koeien is, en diegene mag zich een jaar lang Nationaal kampioen vee beoordelen noemen.

Naast het NK Vee Beoordelen wordt ook wel een boerenmarkt georganiseerd.

Voor deze maatschappelijke stage zijn de volgende taken:

- Organiseer een kinderboerderij voor kleine kinderen (5-10 leerlingen).
- Organiseer en help mee met de kleurwedstrijd voor kleine kinderen (1-2 leerlingen)
- Maak een fotoreportage van het gehele evenement (2-6 leerlingen)
- Maak een filmreportage met interviews van het NK veebeoordelen (2-6 leerlingen)
- Maak een informatiepaneel/informatiehoek over de melkveehouderij en toon dit aan de bezoekers tijdens het evenement (2-4 leerlingen)
- Help mee met de organisatie van het NK Veebeoordelen (2-4 leerlingen)

De taken uitgebreid omschreven:

Organiseer een kinderboerderij voor kleine kinderen

Voor je maatschappelijke stage organiseer je met een groepje van 5 - 10 leerlingen een kleine kinderboerderij tijdens het NK Vee Beoordelen (zie beschrijving).

Wij hebben als doel om het publiek uit de stad bij het evenement te betrekken. Hierbij laten zien wat de agrarische sector inhoud en wat wij doen tijdens het vee beoordelen. Om het ook aantrekkelijk te maken voor kleine kinderen is het aan jullie de taak om er een kinderboerderij opzetten.

Jullie taak is om te zorgen voor kleine dieren op het plein. Je kunt hierbij denken aan konijnen, kippen, cavia's, geitjes etc. Maar ook bijvoorbeeld een shetlandpony waar kinderen op kunnen rijden. Je krijgt op 19 september vanaf 12.00 uur de ruimte (er staat al een ring met dranghekken van 10m x 10m) om de kinderboerderij in te richten. Daarna moet de groep op de dieren passen, en er voor zorgen dat de kleine kinderen het naar hun zin hebben.

Natuurlijk is het belangrijk dat je vooraf met je groep voorbereidingen treft. Je moet zorgen voor de dieren, je verdeelt je taken en je zorgt vooraf voor een leuke indeling, zodat je op 19 september de kinderboerderij gemakkelijk en leuk kunt inrichten.

Organiseer en help mee met de kleurwedstrijd voor kleine kinderen

Voor je maatschappelijke stage ga je met een groepje van 1-2 leerlingen ervoor zorgen dat kinderen tijdens het NK Vee Beoordelen aan een kleurwedstrijd mee kunnen doen. Voor de kleurplaat, tafel en stoelen wordt gezorgd.

Maak een fotoreportage van het gehele evenement

Voor je maatschappelijke stage ga je met een groepje van 2 leerlingen ervoor zorgen dat er mooie, leuke en interessante foto's worden gemaakt van het evenement. Van de koeien, de kinderboerderij, de boerenmarkt, de deelnemers, de voorbereidingen etc.

Voor de fotocamera wordt gezorgd.

Maak een filmreportage met interviews van het NK vee beoordelen

Voor je maatschappelijke stage ga je met een groepje van 2 leerlingen het verloop van het NK Vee Beoordelen filmen. Uiteindelijk ga je de film zelf (eventueel met hulp) monteren op de computer. Wie zorgt voor de videocamera?

Maak een informatiepaneel/informatiehoek over de melkveehouderij en toon dit aan de bezoekers tijdens het evenement

Voor je maatschappelijke stage ga je met een groepje van 2-4 leerlingen ervoor zorgen dat er een informatiehoek komt voor bezoekers van het NK Vee Beoordelen. In de hoek hangt informatiemateriaal over de melkveehouderij en de fokkerij van koeien in Nederland. Voorafgaand maak je het materiaal wat vervolgens buiten kan worden geplaatst. Je bent op de dag aanwezig om uitleg te geven over wat je gemaakt hebt (over de melkveehouderij). Daarnaast mag je ook informatie uitdelen.

Help mee met de organisatie van het NK Vee Beoordelen

Voor je maatschappelijke stage ga je met een groepje van 2-4 leerlingen ervoor zorgen dat het NK goed verloopt door de organisatie mee te helpen. Je helpt op de dag mee met het opbouwen en afbreken van het evenement. Je kan ook het secretariaat helpen, of helpen bij het schoonhouden van de koeien. De gehele dag krijg je allerlei verschillende leuke taken die je mag gaan uitvoeren.

[\(terug naar inhoudsopgave\)](#)

Rondleiden en informeren – informatie

Help mee met het organiseren van de open dag tijdens het evenement 'Kom in de kas'

Omschrijving

Je loopt een dagje mee op het bedrijf dat tijdens 'Kom in de Kas' een open dag heeft, zodat je weet wat er allemaal op het bedrijf gebeurt. Je helpt mee met het gereed maken van het bedrijf voor de open dag. Bijvoorbeeld het inrichten van de bezoekersruimten, het afzetten van werkgedeelten, een plattegrond maken, etc.

Op de dag zelf (maart/april) help je mee met het ontvangen en rondleiden van bezoekers.

Niveau

vmbo	havo	vwo
	x	x

Omvang stage

30 uur

Aantal stageplaatsen

Twee stagiaires

Bijzonderheden

"Kom in de kas" is een jaarlijks terugkerende activiteit. Je bent aanwezig tijdens de open dag.

[\(terug naar inhoudsopgave\)](#)

Activiteiten op een streekmarkt – actie en informatie

Inleiding

De streekmarkt is uitgegroeid tot een plek waar mensen elkaar ontmoeten en waar de stad met het platteland wordt verbonden. De streekmarkt is een themamarkt met streekeigen producten waarop (agrarische) bedrijven, hobbyisten en liefhebbers hun producten aan de man brengen. Op de streekmarkt kun je proeven en enige tekst en uitleg krijgen van de ambachtelijke producent die het zelf heeft gemaakt of geoogst. Ambachtelijke lieden maken hoofdzakelijk deel uit van de verkopers op de streekmarkt. Nederland heeft streekproducten vanuit alle provincies met een eigen streek karakter. Elk jaar is er ook “de week van het platteland” waar jonge enthousiaste boeren, tuinders en ecologische vrijwilligers laten dan zien hoe het is om te werken en leven op het platteland. Ze geven informatie over de agrarische bedrijfsvoering, men kan volop streekproducten proeven en aan de kinderen is ook gedacht.

Door het meehelpen met de organisatie van een streekmarkten voelen leerlingen de betrokkenheid bij landbouw, met behoud van landschap, aandacht voor milieu en producten met een eigen gezicht. Leerlingen krijgen inzicht in de verse en ambachtelijke producten die op het platteland door boeren geproduceerd worden: groente, vlees, boerderij-ijs, kaas, zuivel, brood en banket, granen, bloemen en planten, kruiden, vis, wijn, delicatessen, jams, sappen en mosterd. Vanmorgen lag het nog op het veld, hing het nog in de boom, zwom het nog in het water of vloog het nog en vanmiddag wordt het verkocht op de streekmarkt!

Programma voor één streekmarkt – de producent helpen op zijn bedrijf en op de markt

- Moment 1: in de week voor de markt gaat de leerling op het bedrijf kijken en helpen met de voorbereidingen van het klaar maken van de producten voor de Streekmarkt. Eventueel kan de leerling zorgen voor bijvoorbeeld promotiemateriaal. Dit gaat in overleg met de producent. De leerling bespreekt met de producent welke activiteiten hij/zij kan doen op de Streekmarkt om bezoekers goed uit te kunnen leggen wat het verkopende product zo uniek maakt.
- Moment 2: De producent helpen op de Streekmarkt
- Moment 3: verslag maken van de Maatschappelijke evaluatie, dit hoeft niet perse schriftelijk, maar kan ook in beeld. Zowel de school als de Streekmarkt heeft baat bij de ervaringen van de leerling.

Aantal uren

Een week voor de Streekmarkt - Bezoek aan een Streekmarkt producent	2 uur
Streekmarkt Producent helpen op de Streekmarkt	6 uur
Binnen een week na de streekmarkt - Ervaringsverslag maken	2 uur
Uren totaal:	10 uur

De leerlingen dienen zelf te zorgen voor

- Vervoer van en naar het aangewezen adres (fiets)
- Materialen, nodig voor de activiteit
- Lunch

De school zorgt voor

- Verzekering
- Stagecontract
- Budget voor koffie, thee en eventueel materialen.

De streekmarkt zorgt voor

- Begeleiding van de leerlingen
- Overbrenging van kennis over de agrarische sector
- Koffie en thee
- contact met de school/leerling

Aandachtspunt

streekmarktproducent moet echt tijd vrij maken om de leerlingen te begeleiden en mee te laten helpen om de producten in te pakken - klaar te maken voor de markt. En ook om op de markt de leerlingen klussen te laten doen. Flexibiliteit en motivatie om mee te doen speelt een grote rol.

Mogelijke variatie

Vooraf bezoeken de leerlingen samenwerkende bedrijven leggen linken tussen de bedrijven. Ze kunnen ook een eigen kraam inrichten waarin zij hun ervaringen laten vertellen door beeld en de producten. Bijvoorbeeld een imkerij laten zien met de bijenkorven, de honing en de kaarsen die van bijenwas wordt gemaakt. Zo krijgt een klant een totaal beeld van de inkerijsector.

Andere activiteiten

- Doel van de streekmarkt is de afzet van streekproducten te vergroten. Daarvoor is het van belang dat de streekmarkt onder de aandacht wordt gebracht van een groot publiek. Om deze reden is de promotie van de streekmarkt belangrijk. Leerlingen kunnen helpen om flyers te maken van de streekmarkt en deze uitdelen in de omgeving.
- Leerlingen kunnen folders maken met daarin een overzicht van de verschillende bereidingsmogelijkheden (recepten) van producten en voorlichting over de producten en bedrijven van deelnemers aan de streekmarkt.
- Uitdelen hapjes/drankjes tijdens de streekmarkt.

[\(terug naar inhoudsopgave\)](#)

Mensen met zorgvraag rondleiden op Streekmarkt - actie

Activiteit

De Streekmarkt biedt plaats aan een aantal ondernemers. Voor de ondernemers is het, naast het verkopen van hun producten, ook belangrijk dat zij aan klanten kunnen vertellen en laten zien waar voedsel vandaan komt. Om meer bekendheid te geven aan de markt maar ook om meer mensen de mogelijkheid te geven om naar de markt toe te komen zijn er diverse taken die door vrijwilligers ingevuld kunnen worden. Voor de voortzetting van de streekmarkt is het heel erg belangrijk dat deze taken ook gedaan worden.

Taak: Begeleiden van mensen met een beperking

Mensen die slecht ter been zijn of andere begeleiding nodig hebben, willen we graag kennis laten maken met de streekmarkt. Er zijn vrijwilligers nodig om hen te begeleiden.

- Moment 1: Leerlingen bezoeken de Streekmarkt om een goed beeld te krijgen wat de Streekmarkt is en te ontdekken hoe zij de verpleeghuisbewoners het beste kunnen rondleiden op de markt. Op de Streekmarkt worden zij ontvangen door de marktmeester.
- Moment 2: Bespreken welke mensen uitgenodigd kunnen worden en wat de beste manier is om hen uit te nodigen. Hierbij kun je denken aan het uitnodigen van mensen in een verzorgingshuis of aan mensen in een zorginstelling. Dit gebeurt in samenspraak met de Streekmarkt. Er zijn minimaal vier leerlingen nodig om deze activiteit voor te bereiden. Samenwerking met het verpleeghuis en/of de Zonnebloem of Rode Kruis of andere tehuizen kan worden gezocht.
- Moment 3: rondleiden op de markt, afhankelijk van het aantal mensen wat zich heeft opgegeven voor deze activiteit kunnen maximaal 10 leerlingen hieraan deelnemen.
- Moment 4: Evaluatie van de activiteit met de voorbereidingsgroep.

De leerlingen dienen zelf te zorgen voor

- Vervoer van en naar het aangewezen adres (fiets)
- Materialen, nodig voor de activiteit
- Lunch

De school zorgt voor

- Verzekering
- Stagecontract
- Budget voor koffie, thee en eventueel materialen.

Streekmarkt

- Begeleiding van de leerlingen
- Overbrenging van kennis over de agrarische sector
- Koffie en thee
- Contact met de school/leerling

Periode

voorjaar - zomer – najaar omdat het in de winter en herfst te koud is voor de ouderen in de rolstoel.

Aantal leerlingen

Minimaal 4 omdat anders de groep met ouderen te klein wordt en het voor de begeleidende vrijwilliger te grote inspanning wordt voor een te kleine groep

En maximaal 10 omdat de groep te groot wordt voor begeleiding én een streekmarkt is vaak niet zo groot dus dan neemt een groep rolstoelers erg veel ruimte in.

Aantal uren MaS:

minimaal 15 en maximaal 30 (2 x 15)

(Extern) budget nodig?

Nee het kan zonder budget, maar met budget is er meer mogelijk omdat de ouderen dan iets lekkers te drinken en eten kan worden aangeboden en wervingsmateriaal gemaakt kan worden.

Extra aandachtspunten

Het is goed dat de leerlingen vooraf de markt verkennen, contact met de organisatie die werkt met de ouders moet goed zijn, afspraken duidelijk uiten. De jongeren kunnen niet alleen met de ouders op pad, begeleiding is nodig. Voorbereiding en uitvoering vraagt aandacht

Mogelijke variatie

Producenten betrekken bij de rondleiding door vooraf langs de bedrijven te gaan en hen informeren over de rondgang. Samen met de ondernemer bedenken wat extra gedaan kan worden voor de ouders en de producenten daarbij helpen.

[\(terug naar inhoudsopgave\)](#)

Promotiefilmpjes over de agrarische sector met aansluitend debat over de noodzaak en toekomst van de agrarische sector – *creatie en informatie*

Binnen de Limburgse Land- en Tuinbouw Bond is het idee ontstaan om in het kader van de maatschappelijke stage leerlingen te betrekken bij het maken filmpjes over de diverse sectoren. Door leerlingen deze promotiefilmpjes te laten maken krijgen zij een beter beeld van de agrarische sector en maken zij kennis met de maatschappelijke functie van de agrarische sector. Het maken van de filmpjes gebeurt samen met de televisiezender L1. Zij zullen de filmpjes ook gaan gebruiken bij hun uitzending. Vanuit de LLTB en L1 worden de leerlingen begeleid en technisch ondersteund.

De filmpjes worden door de LLTB gebruikt om de agrarische sector te promoten (o.a. door plaatsing op de website) en worden door de leerlingen op school gepresenteerd.

Om een discussie op gang te brengen over de noodzaak en de toekomst van de agrarische sector wordt gedacht aan de organisatie van een jongerendebat. Uitgangspunt van dit debat zijn de door de leerlingen gemaakte filmpjes.

Ook dit debat kan bijdragen aan het promoten van de agrarische sector.

Ook voor andere LTO organisaties!

[\(terug naar inhoudsopgave\)](#)

Ondersteuning bij project: schoolfruit – actie

Als voorbeeld in Zuid Limburg, maar in overige provincies ook prima inpasbaar

Inleiding

In het kader van het project schoolfruit wordt fruit en groenten verdeeld bij basisscholen in Zuid Limburg. Onderdeel van het project is een bezoek van een schoolklas aan een fruitteler.

Doelstelling

De maatschappelijke stagiair ondersteunt de fruitteler bij het voorbereiden en het invullen van het bezoek van de basisschool aan zijn bedrijf. Onderdeel hiervan kan zijn het maken van een informatieflyer gericht op basisschoolleerlingen.

Resultaat

- Kennis maken met een fruitteeltbedrijf
- Een beschrijving van de werkzaamheden die worden uitgevoerd op een fruitteeltbedrijf.
- Een leuke excursie voor basisschoolleerlingen.

Activiteiten

- Verzamelen van algemene informatie over de sector (primaire productie)
- Een dag meelopen op het fruitteeltbedrijf en kijken wat daar gebeurt. Tijdens deze dag ook inzicht krijgen in de verschillende verwerkingsstappen van fruit.
- De verkregen informatie verwerken in een leuk A4'tje dat geschikt is voor basisschoolleerlingen.
- Organiseren van de excursie door de leerlingen aan het bedrijf.
- Verlenen van hand –en spandiensten tijdens de excursie zelf.

Aantal leerlingen voor deze opdracht

Deze opdracht kan individueel of groepsgewijs worden uitgevoerd. Groepsgewijs heeft de voorkeur. Gedacht wordt aan twee leerlingen die ieder 30 uur kunnen inzetten.

[\(terug naar inhoudsopgave\)](#)

Polderrock in Mastenbroekerpolder actie & creatie & informatie

Als voorbeeld van een Maatschappelijke Stage op een festiviteit van agrarische ondernemers, bijvoorbeeld t.b.v. een goed doel. Deze Maatschappelijke Stage was in de Mastenbroekerpolder, maar kan overal plaatsvinden.

Activiteit

De leerlingen helpen met het festival, werken op en verdiepen zich in de boerderij en het goede doel. De leerlingen kunnen ook zorgen voor een camera en daarmee de werkzaamheden van de week filmen en de film monteren. Dit kan gebruikt worden voor PR doeleinden, voor zowel de school, de ondernemer als voor het goede doel.

Maatschappelijke aspect van de MaS

Festival wordt geheel vrijwillig georganiseerd, opbrengst gaat naar goed doel.

(Extern) budget nodig?

Ja, minimaal € 5,- euro p.p. voor vergoeding voor de organisatie. (koffie, thee, lunch)

Extra aandachtspunten

De leerlingen moeten goed zelfstandig kunnen werken maar worden wel begeleid door de organisator van het evenement.

Programma

Dag 1: Maandag:

De leerlingen (maximaal 5) gaan op maandagavond naar de organisator om kennis te maken en te starten met het maken van een filmverslag. Deze film zal de werkzaamheden van de hele week omvatten en zal een goed beeld geven van hoe de gewone (agrarische) werkzaamheden door gaan tijdens de organisatie van het festival. De leerlingen interviewen de ondernemer over de motieven van het organiseren van het evenement, zijn/haar eigen onderneming en over het goede doel. Dit is de basis voor de film en voor het verslag (zie hieronder; dinsdag). Tevens gaan de leerlingen een activiteit bedenken die zij kunnen gaan uitvoeren op de vrijdagavond. Deze activiteit moet de bezoekers van het evenement beter bekend maken met de groene/agrarische sector. De voorbereidingen kunnen starten op deze avond. Aantal uur: 3

Dag 2: Dinsdag:

Dinsdag gaan de leerlingen zelfstandig (thuis of op school) verder met de MaS. Zij gaan een interview met het goede doel voorbereiden (verdiepen in de Stichting en voorbereiden interviewvragen, bijvoorbeeld 'Wat wordt er met het geld gedaan?'). Dezelfde dag vindt het interview plaats, op het kantoor van de stichting. Alle vergaarde informatie wordt verwerkt tot een verslag van maximaal 1,5 A4. Dit verslag wordt dinsdagavond naar de organisator gemaild en wordt vervolgens op de website van het evenement geplaatst. Ook wordt er verder gewerkt aan de voorbereidingen van de activiteit. Aantal uur: 6

Dag 3: Woensdag:

De voortgang van de activiteiten (filmverslag, verslag van de stichting en de activiteit) worden met school / stagebegeleider besproken. Aantal uur: 1

Dag 4: Donderdag:

Op de dag van de opbouw komen de leerlingen helpen op het bedrijf, zowel met de opbouw van het festivalterrein als met de agrarische activiteiten op het bedrijf. Dit wordt weer gebruikt voor het filmverslag. En de leerlingen ronden de voorbereidingen van de activiteit af. Aantal uur: 4

Dag 5: Vrijdag:

Op de dag van het evenement voeren de leerlingen de door hun bedachte en ontwikkelde activiteit uit, ter bevordering van de kennis over de groene/agrarische sector. Hiernaast helpen de leerlingen met agrarische werkzaamheden en gaan zij ook hand en span diensten doen op het festival. Ook nu zal er weer gefilmd worden. Aantal uur: 5

Dag 6: Zaterdag:

De dag na het festival helpen de leerlingen enkele uren met het afbreken en opruimen van het terrein. De MaS wordt door de ondernemer afgesloten met een evaluatie. Aantal uur: 4

Een week later (uiterlijk):

De leerlingen hebben in de voorgaande week het filmverslag gemonteerd en sturen het naar de ondernemer / organisator. Zij publiceren dit op de website van het evenement. Aantal uur: 7

De producten die deze MaS oplevert

- Een activiteit tijdens het festival ter bevordering van de kennis van de groene/agrarische sector bij de bezoekers.
- Een filmverslag van de week, hierbij is voldoende aandacht besteed aan de agrarische werkzaamheden op het bedrijf.
- Een verslag over het goede doel.

De laatste twee producten worden op de website van het evenement geplaatst.

[\(terug naar inhoudsopgave\)](#)

Hulp bij uitzetten van fietsroutes of andere activiteiten van afdelingen voor consumenten – actie

Afdelingen organiseren door het jaar rond diverse (gezellige) activiteiten voor burgers en consumenten om 'contact' met hen te houden.

Het organiseren van dit soort pr bijeenkomsten en activiteiten kost daarentegen tijd, zowel in de voorbereiding als tijdens de bijeenkomst of activiteit helpende handjes zijn welkom. Door de inzet van een maatschappelijke stagiair worden er twee vliegen in één klap geslagen.

Resultaat

Bewustwording:

Om afdelingsbijeenkomsten en activiteiten te kunnen organiseren zullen leerlingen eerst zichzelf het reilen en zeilen op de afdeling en boerenbedrijven eigen moeten maken.

Kennisoverdracht:

De activiteiten zijn ook voor derden toegankelijk. Helpende leerlingen kunnen dan dus ook ouders, vrienden en bekenden meenemen of hun hele klas uitnodigen om mee te doen

Activiteiten maatschappelijke stagiair

	uren/leerling
• Verzamelen van algemene informatie over de sector	4
• Excursie op twee bedrijven in de afdeling kennis te maken met	8
• Helpen bij voorbereidingen in overleg met de afdeling	12
• Helpen op de betreffende activiteit of bijeenkomst	8
Totaal uren	32

[\(terug naar inhoudsopgave\)](#)

Organiseer een kinderactiviteit – actie

Je helpt mee met het organiseren en uitvoeren van een activiteit voor de kinderen van LTO-leden.

Omschrijving

Tijdens deze stage ga je helpen bij het uitvoeren en organiseren van een ledenactiviteit. Er is die dag een speciaal kinderprogramma waarbij jouw hulp wordt gevraagd. Je mag de rondleiding voor kinderen op het melkveebedrijf verzorgen. Dit kan aan de hand van een fotopuzzeltocht, maar misschien heb je een ander of veel beter idee. Een quiz of een ander spel bedenken behoort ook tot de mogelijkheden. Om te beginnen leer je eerst het bedrijf een beetje beter kennen. Je werkt samen met de afdeling/werkgroep PR en communicatie van LTO.

Niveau

vmbo	havo	vwo
x	x	x

Omvang stage

30 uur

Aantal stageplaatsen

Maximaal vier stagiaires

Bijzonderheden

Je werkt samen met medewerkers van LTO die bezig zijn met andere onderdelen van de ledendag. Je bent aanwezig op de ledendag.

[\(terug naar inhoudsopgave\)](#)

Het maken of bijhouden van de website van een lokale LTO afdeling – creatie

Korte omschrijving

Veel ondernemers uit de land- en tuinbouw hebben zich georganiseerd en zijn aangesloten bij een van de LTO-organisaties: LTO-Noord, LLTB of ZLTO. Deze LTO-organisaties hebben lokale afdelingen. Tezamen vormen zij een stevig lokaal netwerk. De afdelingen, met ieder een eigen bestuur, zetten zich in voor de lokale belangenbehartiging, ontwikkelen projecten en organiseren tal van activiteiten voor hun leden. Maatschappelijke stagiairs kunnen worden ingezet bij de realisatie van deze activiteiten.

Doordat bij elke stage ook een bezoek aan een bedrijf staat gepland, krijgen zowel de leerlingen als anderen (lezers, kijkers en bezoekers) een beter beeld van het reilen en zeilen op een boerenbedrijf.

In deze stage gaan de leerlingen de website van de lokale afdeling opleuken met artikelen, reportages of nieuwe foto's om de website aantrekkelijker te maken.

Duur

36 uur

Aanpak en organisatie

De groep leerlingen krijgt instructie van het afdelingsbestuur van de LTO. Hierna gaan ze zelfstandig aan het werk. Voordat artikelen en reportages ed. geplaatst worden op de site worden deze goedgekeurd door het afdelingsbestuur. De leerlingen kunnen vanaf huis/school de site redigeren. De excursie is onder leiding van een van de leden.

Hoe is de begeleiding op de werkvloer geregeld?

Een bestuurslid van de afdeling is aanspreekpunt voor de leerlingen. Hij/zij zorgt er voor regelmatig contact te hebben.

Tijdens de excursie is de excursieleider verantwoordelijk.

Is begeleiding vanuit school gewenst?

Nee.

Geschikt voor

Havo - vwo

Leeftijd leerlingen

15-17

Aantal plaatsen

2-4

Aantal dagen

4 ½

Wat leuk is aan deze stage

Tijdens deze stage leer je niet alleen wat het betekent een boerenbedrijf te runnen, maar hou je je ook bezig met de lokale afdeling van de LTO-organisatie. Voor deze afdeling ga je de website verbeteren en voorzien van nieuwe artikelen en reportages. Als je andere trucs weet om de site aantrekkelijker te maken, wordt je uitgenodigd deze te demonstreren en te gebruiken voor de site.

Voordat je met de site aan het werk gaat, leer je d.m.v. een excursie naar een of meerdere bedrijven krijg je zicht op de werkzaamheden op een boerenbedrijf.

Soort werk / activiteiten

- Excursie naar een of meerdere boerenbedrijven
- Website bekijken en verbeterpunten noteren
- Verzamelen van algemene informatie over de sector
- Verzamelen van regio-specifieke informatie over de sector
- Artikelen schrijven voor de website

- Reportages maken voor de website
- Website aanpassen
- Gadgets voor op de site zoeken/demonstreren

[\(terug naar inhoudsopgave\)](#)

Artikel schrijven t.b.v. website agrarische organisatie en/of ledenblad / nieuwsbrief – creatie en informatie

Door middels een artikel vanuit het perspectief van een leerling over de agrarische sector te communiceren, worden automatisch de 'juiste' onderwerpen via begrijpelijke taal gecommuniceerd, waardoor deze informatie gemakkelijk toegankelijk is.

De artikelen worden op de website geplaatst van de agrarische organisatie en/of opgenomen in een ledenblad of nieuwsbrief (die ook naar de betreffende school wordt gestuurd). Wellicht kunnen artikelen één keer per jaar verzameld en gepubliceerd worden in een blad met een grotere oplage. Deze extra editie wordt tevens verstuurd naar alle middelbare scholen in het werkgebied van de agrarische organisatie.

Resultaat

Bewustwording:

Om een goed artikel te kunnen schrijven zullen leerlingen eerst zichzelf het reilen en zeilen op het boerenbedrijf eigen moeten maken.

Kennisoverdracht:

Door uit te gaan van zichzelf (eigen kennisniveau) kunnen de leerlingen zelf uitstekend benoemen welke zaken interessant zijn om te 'communiceren' via het artikel. Bovendien zullen zij zelf automatisch in een juiste vorm en op het juiste niveau schrijven. Niet alleen de leerlingen maar ook de lezers krijgen een beter beeld van de sector.

Activiteiten maatschappelijke stagiair

uren/leerling

• Verzamelen van algemene informatie over de sector	4
• 24-uurs verblijf op het bedrijf om boeren als 'a way of living' te ondervinden	24
• Kiezen van thema's en onderwerpen om over te schrijven en bepalen waarvoor geschreven wordt (website en/of ledenblad/nieuwsbrief; format wordt aangeleverd door redactie) en verwerken informatie in het artikel	8
Totaal uren	36

Inzet leerlingen voor deze opdracht

Minimaal 2 tot maximaal 4 leerlingen

[\(terug naar inhoudsopgave\)](#)

Hulp bij de organisatie van een oogstdankfeest, gezinsdag of een andere ledenactiviteit – actie

Afdelingen organiseren door het jaar rond diverse (gezellige) activiteiten voor hun leden om eens gezellig samen te zijn en in een mindere formele setting met elkaar te spreken. Soms vindt dit plaats onder de noemer van traditionele dankvieringen zoals het oogstdankfeest. Voor de oogstdankfeesten werken vaak meerdere afdelingen samen.

Het organiseren van dit soort bijeenkomsten en activiteiten kost daarentegen tijd, zowel in de voorbereiding als tijdens de bijeenkomst of activiteit helpende handjes zijn welkom. Door de inzet van een maatschappelijke stagiair worden er twee vliegen in één klap geslagen.

Resultaat

Bewustwording:

Om afdelingsbijeenkomsten en activiteiten te kunnen organiseren zullen leerlingen eerst zichzelf het reilen en zeilen op de afdeling en boerenbedrijven eigen moeten maken.

Kennisoverdracht:

Sommige activiteiten zijn ook voor derden toegankelijk. Helpende leerlingen kunnen dan dus ook ouders, vrienden en bekenden meenemen.

Activiteiten maatschappelijke stagiair

	uren/leerling
• Verzamelen van algemene informatie over de sector	4
• Excursie op twee bedrijven in de afdeling kennis te maken met	8
• Helpen bij voorbereidingen in overleg met de afdeling	12
• Helpen op de betreffende activiteit of bijeenkomst	<u>8</u>
Totaal uren	32

Inzet leerlingen voor deze opdracht

Minimaal 2 tot maximaal 8 leerlingen

[\(terug naar inhoudsopgave\)](#)

Provinciale dag LTO – actie en creatie

LTO Noord Overijssel heeft in 2012 op haar jaarlijkse ledendag de MaS ingezet ter ondersteuning van de activiteiten. Onderstaand voorbeeld is een uitwerking die ook op andere ledendagen van toepassing kunnen zijn.

Nadere informatie

Elk jaar wordt 'de Dag van LTO Noord' georganiseerd door LTO Noord en partners. Deze dag staat in teken van het bij elkaar komen van de leden van LTO Noord en het informeren van nieuwe ontwikkelingen in de sector en binnen de organisatie. De leerlingen voor deze MaS worden ingezet voor het begeleiden van activiteiten op de dag van LTO noord in de provincie Overijssel. De Dag van LTO Noord – Overijssel vindt dit jaar plaats bij een ondernemer. Hij heeft, naast ook een varkenshouderij, een paardenfokkerij. Het ochtendprogramma zal plenair en informatief zijn. Het middagprogramma bestaat uit een clinic (een soort van workshop) en een rondleiding op het bedrijf. Daarnaast zal er gedurende de hele dag een kinderprogramma aangeboden worden. MaS stagiaires zijn uitgenodigd een rol te hebben in het bedenken, organiseren en ondersteunen van het kinder- en/of het middagprogramma. Begeleiding wordt verzorgd door Projecten LTO Noord.

Programma

Een paar dagen voor de ledendag: Leerlingen bedenken een activiteit voor het kinder- en middagprogramma en gaan na goedkeuring van LTO de activiteit voor het kinderprogramma organiseren.

Op de ledendag: Afhankelijk van de betrokkenheid bij het kinder- of het middagprogramma worden de MaS leerlingen op een bepaald tijdstip verwacht. Voor aanvang van het programma of tijdens de lunch kunnen zij kennis maken met de begeleiders en een uitleg verwachten van de werkzaamheden. De leerlingen draaien mee met de programma's en helpen met het afbreken en opruimen van het terrein.

Wanneer?	Wat?	Aantal uren?
Een paar dagen voor ledendag	Het bedenken en organiseren van een activiteit.	4
Dag voor ledendag	Helpen opbouwen en inrichten ontvangstruimte	4
Ledendag	Kennismaking, begeleiden van activiteit(en) en opruimen Activiteiten zijn: helpen bij reguleren parkeerterrein, bezoekers ontvangen, kinderopvang, helpen bij de catering, helpen bij het opruimen én de springclinic bekijken.	8
	Uren totaal:	12

De producten die deze MaS oplevert

Leerlingen hebben in een agrarische setting een activiteit begeleid, waardoor hun kennis en beleving van de sector vergroot is. Hiernaast hebben zij een aandeel in het vergroten van de amusementswaarde van deze dag.

[\(terug naar inhoudsopgave\)](#)

VOORBEELD ACTIVITEITEN TER INSPIRATIE

Concept	TYPE BEDRIJF				TYPE OPDRACHT			Omschrijving voor inspiratieboek	Draaiboek/ instructie
	Primair	Multi-functi oneel	Evene- ment	LTO	Actie	Creatie	Infor- matie		
Het maken van voedselpakketten	x				x			Leerlingen bezoeken op een dag meerdere agrarische bedrijven. Tijdens deze bedrijfsbezoeken worden de producten die er geteeld worden verzameld. Vervolgens gaan de leerlingen aan de slag om met de verzamelde producten leuke pakketten te maken. In samenwerking met de gemeente/welzijnsinstelling worden de pakketten uitgereikt aan gezinnen die wel een extraatje kunnen gebruiken.	Niet beschikbaar
Voorlichting/rondleidingen geven over land/tuinbouw aan nieuwkomers	x	x					x	Aan mensen die een inburgeringstraject volgen voorlichting en rondleidingen geven over de land- en tuinbouw in Nederland	Niet beschikbaar
Inzamelingsactie voor de voedselbank	x				x			Inzamelen van groente en fruit bij telers voor de voedselbank (b.v. producten die verkeerde vorm hebben om geveild te worden)	Niet beschikbaar
Hulp bij de organisatie van een ploegwedstrijd			x		x			De leerlingen mogen tijdens deze stage met de organisatie van een ploegwedstrijd evenement meehelpen. De activiteiten bestaan uit het opzetten van de tenten en de rest van het evenement. Onderdeel van de stage is het ontwerpen van reclamemateriaal welke ook verspreid moet worden. Ook activiteiten als het assisteren bij de catering voor de vrijwilligers en het opruimen van het evenement hoort tot de taken. Het komt er op neer dat er achter de schermen van het evenement wordt gewerkt, om gezamenlijk met de organisatie tot een geslaagd evenement te komen.	Niet beschikbaar
Hulp bij de organisatie van een trekkertrek			x		x			Tijdens deze stage kunnen leerlingen helpen bij het organiseren van een trekkertrek. Onder van de stage is de organisatie vooraf, waar onder meer de leerlingen mee kunnen vergaderen over het evenement en reclamemateriaal kunnen opstellen. Tijdens het verloop van het evenement kunnen de leerlingen assisteren bij het opzetten van de tenten en het klaarzetten van de hekken en overig materiaal. Op de dag zelf kunnen leerlingen allerlei taken vervullen; het terrein onderhouden, parkeerwacht zijn, achter de bar staan, en allerlei overige klussen. Ook het afbreken van het evenement hoort erbij.	Niet beschikbaar
Hulp bij de organisatie van een schuur/tentfeest	x	x			x			Leerlingen kunnen tijdens deze stage de afdeling helpen bij de organisatie van een schuurfeest (tentfeest). De voorbereidingen zijn onderdeel hiervan, maar ook de activiteiten op de betreffende dag behoren tot de taken. Dit zijn o.a. het helpen bij het opzetten van de tent, het inrichten van de tent en vervolgens ook het opruimen. Tijdens het feest kunnen leerlingen eventueel helpen bij en goed verloop van de feestavond.	Niet beschikbaar

Hulp bij een beursactie op een agrarische beurs			x		x			Ieder jaar staat NAJK en één van haar provincies op diverse agrarische beurzen. Daar wordt ook ieder jaar een beursactie gehouden waar leerlingen bij mee kunnen helpen.	Niet beschikbaar
Bedenk een kinderfeestje op de boerderij	x	x			x			Kinderfeestjes op de boerderij zijn super gaaf. Ga in gesprek met de ondernemer wat er allemaal mogelijk is op zijn boerderij. Kijk wie er in jouw vrienden- of kennissenkring jarig is en organiseer, bijvoorbeeld op woensdagmiddag, en organiseer een echt kinderfeestje voor dit kind en zijn of haar vriendjes en vriendinnetjes.	Niet beschikbaar
Fotoprentenboek maken voor kinderdagverblijf en presenteren	x	x				x	x	Op een boerderij gebeuren veel dingen die leuk zijn voor kleine kinderen. Je gaat een fotoprentenboek maken van het leven op een boerderij. Je legt contact met een kinderdagverblijf en gaat daar het boek aanbieden.	Niet beschikbaar
Fotokalender maken (verjaardagskalender) over het buitenleven	x	x				x		Het leven op een boerderij lijkt soms heel romantisch. Zeker als je naar een programma als 'Boer zoekt vrouw' kijkt. Maar het leven op een boerderij is ook hard werken. Jij gaat foto's maken van het leven op een boerderij en kiest daaruit de twaalf meest sprekende foto's. Die foto's gebruik je voor het maken van een verjaardagskalender. Die kalender vermenigvuldig je op school en ga je verkopen voor een zelfgekozen Goed Doel. Je kunt ook een exemplaar overhandigen aan de lokale politiek.	Niet beschikbaar
Presentatie: van graan tot varkensvoer	x					x	x	Wat moet er allemaal gebeuren voordat graag verwerkt is tot voedzaam varkensvoer? Welke weg legt de graankorrel af, voordat hij uiteindelijk in de voederbak beland? Welke soorten voer zijn er? Waarom zijn er zoveel verschillende soorten voer? Ga in gesprek met de ondernemer, maak noties, maak foto's, zoek op internet naar informatie, en maak uiteindelijk een informatiebord of (PowerPoint) presentatie. Presenteer die aan de ondernemer en aan een zelfgekozen doelgroep.	Niet beschikbaar
Folder + Rondleiding	x					x	x	Maak een folder van en over het bedrijf en organiseer een rondleiding.	Niet beschikbaar
Aanplanten openbaar terreintje	x	x				x		Bedrijven die planten en bomen kweken, worden vaak ingeschakeld om terreintjes aan te planten. Denk aan een plantsoen of het terrein bij een dierenverblijf. Ontdek wat er allemaal voor mogelijkheden zijn en steek zelf je handen uit de mouwen. Je gaat dan zelf een terreintje aanplanten met hulp van de ondernemer.	Niet beschikbaar
Werkbladen, opdrachten en/of kleurplaten voor basisschoolleerlingen	x	x				x		Op veel basisscholen gaan de kinderen met de leerkrachten een keer kijken op een boerderij. Vooraf of na afloop worden er dan vaak opdrachtjes gemaakt. Maak werkbladen, opdrachten en/of kleurplaten voor basisschoolleerlingen, die in de klas gebruikt kunnen worden. Dat doe je nadat je gesproken hebt met een ondernemer van een agrarisch bedrijf en veel foto's hebt gemaakt. Bied jouw materiaal op enkele scholen aan.	Niet beschikbaar

[\(terug naar inhoudsopgave\)](#)